

تجدید نظر

هفته نامه اقتصادی-اجتماعی
سال هفتم، شماره ۳۰۲، ۱۲ صفحه، قیمت: ۴۰۰۰ تومان
چهارشنبه ۳ اسفندماه ۱۴۰۱، ۱۰ مارس ۲۰۲۳

سرمقاله

مهرداد عباد

طامل کرمانی دلاور
چشمه

یادداشت

ابراهیم نکو

مردم کشمیر و آلان
دی خرابان

یادداشت

غلامحسین شافعی

دشمنان و چنگال در باره
پروژه پیشرفت اقتصادی

یادداشت

احسان طاهری

شرکت بانک
پول و پولی

w w w . t a d b i r e t a z e n e w s . c o m

بخشش سود مازاد و جرایم بانکی

در بسته وصول مطالبات بانک های دولتی؛

گزارش

توزیع رانت در بانک های دولتی

گروه بازار مالی: اخیراً وزیر اقتصاد از بخشش سود مازاد و جرایم بانکی در بسته وصول مطالبات بانک های دولتی و بانک های تحت مدیریت دولت از ابتدای اسفند ماه سال جاری خبر داد. اما انتقادی که به این تصمیم وارد می شود این است که چرا با توجه به تورم فزاینده کشور و همچنین با علم افراد به اینکه بازپرداخت وام در موعدهای تعیین شده باید انجام شود، این رویه در پیش گرفته شده است؟! هفته گذشته، وزیر اقتصاد، سید احسان خاندوزی، در حاشیه جلسه هیات دولت به این نکته اشاره کرد که با توافق مدیران عامل بانک های دولتی و بانک های تحت مدیریت این وزارتخانه برای اجرای طرحی با هدف وصول مطالبات غیر تجاری و مساعدت با افرادی که به علت مشکلات اقتصادی امکان بازپرداخت به موقع تسهیلات خود نداشته اند...

از حشره خوری آنجلیتا جولی تا فلفل خوری

هیلازی کلینتون

گزارش

عادات غیر معمول غذایی افراد مشهور

به درستی نمی دانیم برای معروف شدن نیاز است که آدم عجیب و غریبی باشی یا اینکه شهرت از تو یک آدم عجیب و غریب می سازد. به هر حال کافی است اندکی به زندگی شخصی سلبریتی های بسیار مشهور دنیا علاقه داشته باشید تا قبول کنید عادات غیر عادی در زندگی این افراد به وفور دیده می شود. در این مقاله البته قرار نیست تمام رفتارهای عجیب سلبریتی ها را بررسی کنیم و در عوض قرار است نگاهی بیندازیم به عادات غیر معمول غذایی این افراد مشهور و ببینیم وقتی پای شکم که به وسط می آید این سلبریتی ها چگونه رفتار می کنند.

گزارش

«تدبیر تازه» از خوی انحصار گری دولت
گزارش می دهد

کلاف سردرگم خودرو سازی دولتی

گروه راه و مسکن: راه دور نرویم. همین اسفندماه گذشته رئیس جمهور با حضور در شرکت ایران خودرو دستوراتی صادر کرد که به فرمان هشت ماده ای مشهور شد. از جمله: الف) تولید خودرو در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ حداقل ۵۰٪ افزایش باید؛ فرمانی که محقق نشد...

گپ

در گفت و گوی «تدبیر تازه» با یک کارشناس
بازار سرمایه مطرح شد

چشم انداز متعادل و خنثی پیش روی بازار سرمایه

یکی از موضوعاتی که در سال های گذشته موافقان و مخالفانی داشته، عرضه خودرو در بورس بوده است و پس از این که با کیش و قوس های فراوان، عرضه خودرو در بازار محقق شد، نامه ای از سوی رئیس شورای رقابت به رئیس سازمان بورس مبنی بر غیرقانونی بودن عرضه خودرو در بورس منتشر شد که همین موضوع به اختلافات و مشکلات، دامن زد...

گپ

در گفت و گوی «تدبیر تازه» با یک کارشناس وضعیت
بازار سرمایه بررسی شد؛

بازار سرمایه؛ همچنان در کما!

گروه بازار مالی: هفته گذشته، ارزش معاملات پایین بود و اگر چه یک سری از سهام ها مثبت بودند و بازار با مثبت بسته شد ولی، همین پایین بودن ارزش معاملات باعث شد روند بازار به گونه ای پیش برود که به سمت نزول ارزش یا حجم معاملات برویم و به همین دلیل، حتی اگر بازار هم مثبت باشد دوباره دچار خستگی می شود...

در گفت و گو با کارشناسان بازار مسکن

بررسی شد

راهکار حل مشکلات پروژه نهضت ملی مسکن

گروه راه و مسکن: چند روز پیش بود که خبر مذاکرات ایران و چین بر سر ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی توسط سرمایه گذاران چینی مطرح شد. این خبر البته از سوی وزارت راه و شهر سازی تکذیب شد. اما هنوز زمه حضور چینی ها در پروژه های مسکن ایران مطرح است. موضوع مذاکره با چینی ها برای ورود به ساخت مسکن در قالب قانون جهش تولید و تأمین مسکن، اولین بار ۱۹ مهر ماه از سوی یک نماینده مجلس مطرح شد. هر چند او گفته های خود را تکذیب کرد، اما مسئولان وقت وزارت راه و شهر سازی ضمن اشاره به استفاده از توان شرکت های خارجی به منظور ارتقای تکنولوژی ساخت در ایران، گفته بودند که قرار نیست خارجی ها مسکن بسازند بلکه فناوری وارد می کنند. حالا مجدداً با سفر رئیس جمهوری به چین خبر دیگری منتشر شد...

گزارش مرکز آمار از آخرین تغییرات

قیمتی

گزارش

آمارهای مشکوک تورمی

گروه اقتصادی: آخرین گزارش رسمی دولت از تغییر قیمت ها، از افزایش تورم نقطه به نقطه به حدود ۵۳.۴ درصد حکایت دارد. این برای پنجمین ماه در طول امسال است که شاخص تورم نقطه ای (تورم به هم ماه امسال نسبت به بهمن سال گذشته) از ۵۰ درصد عبور کرده و به حدود ۵۳.۴ درصد رسیده است. این در شرایطی است که تورم نقطه ای به هم ماه به تورم تیرماه و پس از اجرای جراحی اقتصادی دولت بازگشت؛ به طوری که بلافاصله پس از شوک قیمتی ای که با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در اردیبهشت ماه امسال اتفاق افتاد، نرخ تورم نقطه به نقطه در خردادماه به یک باره از ۳۹.۳ درصد ...

شهر رئیس و چینی چه ستاره های داشت؟

ابهامات یک توافق

گزارش

«تدبیر تازه» از خوی انحصار گری دولت
گزارش می دهد

کلاف سردرگم خودرو سازی دولتی

گروه راه و مسکن: راه دور نرویم. همین اسفندماه گذشته رئیس جمهور با حضور در شرکت ایران خودرو دستوراتی صادر کرد که به فرمان هشت ماده ای مشهور شد. از جمله: الف) تولید خودرو در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ حداقل ۵۰٪ افزایش باید؛ فرمانی که محقق نشد...

گپ

در گفت و گوی «تدبیر تازه» با یک کارشناس
بازار سرمایه مطرح شد

چشم انداز متعادل و خنثی پیش روی بازار سرمایه

یکی از موضوعاتی که در سال های گذشته موافقان و مخالفانی داشته، عرضه خودرو در بورس بوده است و پس از این که با کیش و قوس های فراوان، عرضه خودرو در بازار محقق شد، نامه ای از سوی رئیس شورای رقابت به رئیس سازمان بورس مبنی بر غیرقانونی بودن عرضه خودرو در بورس منتشر شد که همین موضوع به اختلافات و مشکلات، دامن زد...

گپ

در گفت و گوی «تدبیر تازه» با یک کارشناس وضعیت
بازار سرمایه بررسی شد؛

بازار سرمایه؛ همچنان در کما!

گروه بازار مالی: هفته گذشته، ارزش معاملات پایین بود و اگر چه یک سری از سهام ها مثبت بودند و بازار با مثبت بسته شد ولی، همین پایین بودن ارزش معاملات باعث شد روند بازار به گونه ای پیش برود که به سمت نزول ارزش یا حجم معاملات برویم و به همین دلیل، حتی اگر بازار هم مثبت باشد دوباره دچار خستگی می شود...

آموزش و پرورش محل رفتارهای هیجانی و پر خورد
سلبی نیست

اخراج به جای آموزش!

ابراهیم نکو نماینده مجلس نهم

تیم اقتصادی دولت تیم کار نیست و از همان ابتدا نباید برخی از وزرا در آن جایگاه قرار می‌گرفتند ولی به هر حال تشخیص دولت بوده و نمایندگان هم برای اینکه همسویا با دولت باشند و وفاداری خود را به دولت نشان دهند رأی اعتماد دادند و وزرا وارد کار شدند. البته برخی از نمایندگان به وزیرا اعتقاد هم داشتند. انتظار می‌رفت که همه مدیران رده اول اقتصادی دولت، مدیران دوران بحران باشند نه مدیران دوران آرامش، مادر تحریم و فشارهای بین المللی قرار داریم، تمرکز بر مدیران متوسط می‌تواند بحران‌های اقتصادی را تشدید کند. به همین دلیل وقتی مجلس همسویی خود را با دولت نشان داد، با توجه به اوضاع اقتصادی کنونی، از آقای رئیسی انتظار می‌رفت و می‌رود بدون اینکه مجلس واکنشی نشان دهد، اقدام به ترمیم کابینه کند و وزرای که دارای عملکرد ناکارآمد هستند، تغییر دهد که این اتفاق نیفتاد،به‌نظر من آقای رئیسی وامدار کسی نیست، ولی کسانی هستند که احساس می‌کنند از دولت طلبکار هستند ویا لابی‌های قوی‌ای که دارند، تلاش می‌کنند تغییراتی در دولت صورت نگیرد، این باعث می‌شود که این روند ادامه داشته باشد. ضعفی که در مجلس وجود دارد و به هیات رئیسه و رئیس مجلس بر می‌گردد، رئیس مجلس در چنین مواقعی چنانچه دنبال استیضاح وزرا نیست و یا به هر دلیل نمایندگان از رأی خود برمی‌گردند و منصرف می‌شوند، می‌تواند با جمعی از نخبگان مجلس با رئیس جمهور دیدارهایی داشته باشند و نگرانی‌های خود و مردم را بیان و دغدغه‌ها را مستند به رئیس جمهور اعلام کنند تا از این طریق آقای رئیسی اقدام به ترمیم کابینه کرده و موضوعی بینابین اتفاق بیفتد.متأسفانه مردم به شدت نگران آینده معیشتی خود هستند، ولی وفاداری مردم به نظام و امیدوار بودن به آینده باعث شده که مردم بیش از مسئولان یا برنامه‌های دولت همراهی کنند که شاید باریکه‌های امیدی وجود داشته باشد تا بهبود وضعیت را شاهد باشیم. این که دولت و یا مجلس شمار بدهند برای مثال جمهوری اسلامی ایران ۱۰ یا ۵سال آینده رتبه فلان منطقه و جهان را شاهد خواهد بود و وضعیت اقتصاد مردم بهتر خواهد شد، با توجه به شرایط سخت مردم در کش از سوی مردم سخت است. می‌گویند چرا ۵سال آینده، امروز چرا صورت نمی‌گیرد. تغییراتی که انجام شده نیز موجب بهبودی اوضاع نگردیده برای مثال رئیس کل جدید بانک مرکزی با قدرت تمام شعارهایی برای کنترل بازار ارز می‌دهد ولی نه تنها شاهد پایداری قیمت ارز نیستیم، بلکه شاهد بدتر شدن اوضاع هستنیم این‌نشان می‌دهد تغییرات مذکور هم تغییرات منطقی نبوده و احتمالاً فشارهایی را از سوی برخی شاهد هستیم و با برنامه‌های غیر مستند می‌آیند و وقتی که وارد عرصه قدرت تصمیم گیری در عرصه اقتصاد می‌شوند تا کار آمدی و یا کم کار آمدی‌شان در ابعاد مختلف از جمله اشتغال نیز نمیمنتظر. البته در مورد وفاداری آن‌ها تردیدی نیست اما ضعیف هستند.

پشت پرده یک تصمیم علیه ایران

نگارنده در این یادداشت معتقد است خبر غنی سازی ۸۴درصد به معنای آماده سازی شرایط و انجام اقداماتی علیه ایران است، شبیه آن چه که در باره عراق و صربستان رخ داد.من در مورد غنای کمتر از این ۸۴درصد خبری ندارم، مشکل می‌شود.واقع به این موضوع اظهار نظر کرد اما آنچه که مسلم است اکنون در این زمینه اقدامات حادی در سطح جهانی دارد صورت می‌گیرد.چنین امری چه حقیقت داشته باشد و چه حقیقت نداشته باشد مستند سازی و دلیل آوری برای اقداماتی است که ممکن است بخواهند انجام دهند، اقداماتی شبیه آنچه که در عراق و صربستان رخ داد؛ یعنی زمینه سازی خارجی برای آماده کردن اذهان عمومی کشور های طرف ایران برای برخورد با تهران. زیرا ایران در عمل در جنگ بین المللی اروپا و روسیه جزو محور متحدین روسیه و بقیه کشورها در محور متفقین قرار دارند. از سوی دیگر آنان اهدافی چون آماده سازی بخشی از افکار عمومی مردم ایران برای استقبال از فاجعه ای که در آستانه بروز است دنبال می‌کنند.شعارهایی نظیر تاکیذ نابودسازی اسرائیل، منای همه تحریم‌ها و مشکلات ایران است،اصولا برجام بخاطر حمایت غرب و اتفاقا در آن زمان حمایت روسیه و چین از بقای اسرائیل ابعاد عملیاتی به خود گرفت. در برجام اسمی از اسرائیل نامده بوده ولی وقتی که به فلسفه برجام نگاه می‌کنیم چنین رویکردی در آن قابل مشاهده بود.مگر پاکستان بمب اتمی درست نکرد، اما آیا با مخالفت مواجه شد؟ یا تحت اعمال چنین تحریم‌ها و فزجایی قرار گرفت؟ برای این که احساس کردند از نابودی اسرائیل دستیابی به سلاح هسته ای است، بنابراین خواستند جلوی ما را بگیرند.در آن زمان ایران به جدمدعی شد چنین خواسته ای نداشت و فراهم سازی انرژی هسته ای به معنای تعقیب چنین مقاصدی نیست. منتهی بعداز اینکه برجام راه افتاد، و معاملات آغاز شدو تحریم‌های بانکی برداشته شد، تحرکات محافل تندرو در داخل ایران به نفع اسرائیل تمام شد.در این میان برتاب موشک با شعار نابودی اسرائیل بر روی آن، تمام فلسفه وجودی برجام را باطل کرد. یعنی نابودسازی اسرائیل که دلیل اصلی حمایت غرب از سیاست‌تغاض در حدبرجام بود، به ادامه تحریم‌ها تبدیل شد. از سوی دیگر فضای کنفرانس مونیخ علیه جنگی است که متفقین در یک صف و ایران وروسیه تحت عنوان متحدین در مقابل آن قرار دارند.قبول مخالفان ایران در مونیخ، نشان دادن یک نوع تهدید علیه جمهوری اسلامی است که مایلند بگویند به فکر تغییر رژیم در ایران هستند و اعمال این چینی می‌تواند ابزاری شود.برای گرفتن امتیاز و کسب اطمینان از این که جمهوری اسلامی خواهان تداوم ستیزه جویی در منطقه نیست و خط قرمز های خود را به مرزهای خودش محدود می‌کند.

علالدین بروجردی رئیس سابق کمیسیون امنیت ملی مجلس

بیانیه یک موضوع گیری رسمی متداول و در همه کشورها مرسوم است؛ روسای جمهور پس از دیدارهای رسمی، در پایان مذاکرات برای توزیر افکار عمومی از مواضع دو کشور و ابعاد مختلف مذاکرات، بیانیه صادر می‌کنند، در واقع بیانیه محصول یا چکیده سفر است. بیانیه در بخش‌های مختلف سیاسی، بین المللی و اقتصادی تنظیم می‌شود، تا آنجایی که من اطلاع دارم، این بیانیه، بیانیه جامعی است. این سفر در یک مقطع بسیار مهمی صورت گرفت؛ از یک طرف آمریکایی‌ها بازی را بر هم زدند و از برجام خارج شدند و تحریم‌های ظالمانه و غیر قانونی را علیه ما آغاز کردند و از طرف دیگر اروپایی‌ها که هیچ وقت استقلال سیاسی از آمریکانداشته‌اند، بنا داشتند با تحریک مردم، بحران را به جمهوری اسلامی ایران تحمیل کنند. در چنین شرایطی که روسیه با آمریکا و غرب ماه‌هاست در او کراین درگیر است و یک جنگ جدی بین طرفین برقرار است، انجام چنین

سفری و توافقات مهم، می‌مابین طرفین، بسیار جانز اهمیت و مهم است.این سفرپس لرزه‌های فراوانی داشت که کماکان در رسانه‌های آمریکایی و غربی ادامه دارد.به طور قطع این تفاهم‌نامه برای ما بُرد بُرد است، آقای «شی جین پینگ» شش سال پیش، قبل از سفر به عربستان به تهران آمد، ولی به دلیل دیدگاه حاکم بر دولت قبل، که بسیار امیدوار بودند برجام را با غرب پیش ببرند، که تصور بسیار واهی بود، چرا که از موده را از مودن خطاست.در مقطعی که برجام در مرحله اول مورد توافق قرار گرفت، بدسیم شل و توتال و بقیه با همین تفکر حاکم بر آن دولت، وارد عرصه شدند و ما حتی عذرچینی‌ها را که در برخی حوزه‌های نفتی مان شاعل بودند، خواستیم و غربی‌ها را آوردیم، ولی در نهایت ترامپ آمد و بازی را به هم زد.به نظر می‌رسد چینی‌ها خیلی زود به‌اشتباه خود در سفر به عربستان و موضع گیری‌های سیاسی خوبی بر بردند و وزیر خارجه چین در سفری که به مصر

داشت در آن‌جا با احترام به تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران، به مقوله سه جزیره اشاره و به اشتباهی که در آن مقطع انجام داده بودند اذعان کرد. همچنین در مذاکره تلفنی با آقای امیر عبدالهیان هم بر این موضوع تاکید کردند. ما هم از نظر سیاسی و هم از نظر اقتصادی برد کرده‌ایم و این یکی از دستاوردهای این سفر بود.در زمانی که در تحریم هستیم و به دلیل فشار امریکایحتی از پول خودمان که در کره است نمی‌توانیم استفاده کنیم منطق و حفظ منافع ملی حکم می‌کند که از ظرفیت موجود استفاده کنیم و اینکار در این سفر به میزان قابل توجهی محقق شده است. فراموش نکنیم به لحاظ فناوری چین امروز مساوی است با آمریکا و تمام برندهای دنیادر چین تولید می‌شود، باید تلاش کنیم آنچه را که روی کاغذ توافق کرده‌ایم، به‌میزیانی که توانمندی به خرج دهیم وارد عمل کنیم و این می‌تواند موجب حفظ منافع ملی ما شود.

سید ابراهیم رئیسی در جریان سفر به تهران.

چین به‌راحتی می‌توان به این مهم رسید که این کشور یکی از محتاط‌ترین کشورها در مواجهه با تحریم‌های آمریکا است و علی‌رغم اینکه هم‌اکنون مهم‌ترین رقیب آمریکا در سطح بین الملل است ولی در رعایت تحریم‌های بین المللی و یک جانبه آمریکا علیه کشورهای دیگر از جمله ایران دقت و وسواس زیادی از خود نشان می‌دهد. با توجه به این موضوع حتی اگر بدون کنکاش زیاد سفر آقای رئیسی را یک سفر موفق ارزیابی کنیم، کاملاً واضح است که با وجود تحریم‌ها و بدون تغییر رویکرد ایران در سیاست خارجی عملیاتی شدن آنچه در این سفر بر روی آن توافق شده است کار بسیار سختی خواهد بود. در صورت تداوم روند فعلی می‌توان گفت، اسنادی که در این سفر امضا شده در بهترین توافق‌های فریز شده‌ای هستند که اجرای آن‌ها به

آینده‌ای نامعلوم و زمان عادی‌شدن وضعیت ایران در سطح بین‌المللی موکول خواهد شد، آن‌هم با این فرض که روند تحولات بین‌المللی و رویکرد ایران به‌گونه‌ای باشد که زمینه برای کنشگری فعالانه ایران در سطح بین‌المللی برای تأمین منافع ملی را فراهم کند.

اگر چه در بعضی رسانه‌های داخلی بر موفقیت بی‌سابقه این سفر تاکید می‌شود و اگر چه در مجموع محتوای بیانیه اگر چه مثبت است، ولی یک نقطه عطف و حاوی یک دستاورد خارق‌العاده و تحول عمده نیست. لحن احتیاط‌آمیز چین در مورد ایران در کل بیانیه کاملاً حفظ شده‌است. حتی در بحث مربوط به حمایت از تمامیت ارضی کشور که عده‌ای آن را مهم‌ترین بند بیانیه در جهت دلجویی از ایران به‌خاطر بیانیه چند ماه پیش چین و اعضای شورای همکاری خلیج فارس می‌دانند باید گفت آنچه بیان

نگاه روز

توافقی که اسیر فرصت‌سنوزی شد

چرخش تازه در احیای برجام

ابوالفضل خدائی

روزنامه‌نگار

خود با روسیه و همچنین نسبت فشار افکار عمومی در کشورهای اروپایی علیه دولت‌ها نسبت به آمریکا از جمله مواردی است که در تحولات اخیر تأثیر گذار بوده‌است. عواملی که به باور بولر پیش رفتن با برجام را غیر ممکن می‌کند. طرف‌های برجام اجرای پلن بی را در صورت پایان یافتن توافق مطرح کرده‌اند، که این نگرانی‌ها را برانگیخته که ممکن است در نهایت شامل یک رویارویی نظامی شود. اما هیچ‌یک مشتاق اعلام مرگ این توافق برای همیشه نیستند. از طرفی تأثیر پذیری توافق از تحولات بین‌المللی و دائمی نبودن فرصت‌ها سایه سنگینی بر روی تلاش‌های دیپلماتیک انداخته و مسیر خسته کننده خراب و بد عوض شده است. جوزپ بولر مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا ۳۰ یمن ماه در صفحه توییتر خود درباره گفتگوی خود با وزیر خارجه کشورمان نوشت: بار دیگر بر موضع اتحادیه اروپا در مورد رفتار ایران تأکید کردم، توقف نقض حقوق بشر، توقف حمایت از جنگ تجاوزکارانه روسیه و توقف بازداشت غیرموجه شهروندان اتحادیه اروپا.

اگرچه پاسخ بولر به تروروستی نامیدن سپاه با توجه به تجمعات در کشورهای اروپایی منفی بود اما عدم تطبیق مواضع اروپا و آمریکا در موضوع برجام به خوبی مشهود است. اعمال فشار به ایران برای تجدیدنظر در سیاست

گروه سیاسی: به گفته حسین امیرعبدالهیان وزیر خارجه کشورمان مسیر مذاکرات همچنان باز است و تبادل پیام از طریق واسطه‌ها صورت می‌گیرد. مقامات عمانی اخیراً بارها تمایل خود را برای ایفای نقش میانجی‌گری بین ایران و آمریکا برای به سرانجام رساندن مذاکرات هسته‌ای بیان کرده است. در همین راستا پادشاه این کشور اعلام کرده است که در تلاش است تا پیام‌هایی که میان مقامات ایران و آمریکا تبادل می‌کند، در آینده‌ای نزدیک و با خبری خوش به ایران سفر کند.

اتفاق دیگری که در ارتباط با مسائل پولی و بانکی افتاده، ورود بانک مرکزی قطر به مناقشه ایران و آمریکا و ایفای نقش واسطه در این حوزه‌است. در همین چارچوب مذاکراتی غیرمستقیمی میان خزانه‌داری آمریکا و بانک مرکزی ایران به واسطه بانک مرکزی قطر در جریان است. ایران و ایالات متحده همچنین در مورد تبادل زندانیانی که به اتهامات مختلف نگهداری می‌کنند، به صورت غیر مستقیم مذاکره کرده‌اند، چیزی که در مقطعی با مذاکرات هسته‌ای آمیخته شده است. اما به طور بالقوه می‌تواند نتایج جداگانه‌ای داشته باشد. این در حالی است که مقامات آمریکا نیز با توسل به مواضع متناقض گاهی از دستور کاری صحبت می‌کنند که در آن موضوع برجام مطرح نبوده و هم‌زمان بر اهمیت دیپلماسی با ایران تأکید می‌کنند. وزیر خارجه آمریکا روز گذشته سه شبه‌اعلام کرد که موثرترین و پایدارترین راه برای ابراهامی‌تعل است. باور نامه هسته‌ای ایران، دیپلماسی است. بلینکن در ادامه بدون اشاره به کارشنکی آمریکا در خروج از توافق هسته‌ای و

هشدارهای پنجگانه درباره بودجه بخش

خصوصی

غلامحسین شافعی رئیس اتاق بازرگانی ایران

یکی از اصلی‌ترین موضوعاتی که مانسبت به آن هشدار داده‌ایم خطر اضافه بر آورده‌هایی است که در منابع عمومی بودجه در نظر گرفته شده‌او سوی دیگر در برخی هزینه‌های نیز برآوردها امکان دارد که کمتر از واقعیت باشد. در صورتی که این موضوع اصلاح نشود ما می‌توانیم با خطر کسری پنهان بودجه مواجه شویم. مالیات موضوع دوم مدنظر اتاق بازرگانی است. در این تردیدی وجود ندارد که تغییر ترکیب درآمدهای دولتی به منابع پایدار مانند مالیات حرکت مثبتی خواهد بود اما از سویی باید برای کنترل هزینه‌های دولت اراده کافی وجود داشته باشد و از سوی دیگر فشارهای مدیریتی منجر به دشوار شدن شرایط برای فعالان واقعی اقتصاد نشود.دولت از یکسو مالیات اشخاص حقوقی را هفت درصد کاهش داده اما از طرف دیگر احکام قوانین دائمی

خطر خرید سکه بالا است؟

خیز قیمت سکه برای فتح کانال ۲۹ میلیون

نگارعلی

روزنامه نگار

عروه اقتصاد: بازار طلا، سکه و ارز این روزها بسیار پر تلاطم است به طوری که در اولین روز پس از تعطیلات جهش قیمت‌ها در این بازار رخ داده‌است؛ این جهش قیمت‌ها و بالا گرفتن نوسانات در حالی رخ داده‌است که به گفته رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران افزایش تقاضا در آن نقشی نداشته‌است و با وجود آنکه در آستانه سال نو قرار داریم اما وضعیت عرضه و تقاضا در بازار طلا و سکه به روال سابق است.

بیشترین افزایش قیمت‌ها در بازار طلا، سکه و ارز به سکه بازمی‌گردد که علی‌رغم عرضه آن در بازار سر مایه، شیب تند افزایش قیمت آن کند نشد و حتی حباب آن در ۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان نیز گز کرد؛ گفتنی است که با نافرجام ماندن عرضه ۵۰۰ هزار ربع سکه در هفته آخر دی ماه، خبر عرضه ۴۵۰ هزار ربع سکه در هفته اول بهمن ماه به مدت ده روز منتشر شد. عرضه قبلی به صورت حراج تک قیمتی بود که تحلیگران معتقد به ناتوانی این روش برای کاهش حباب ربع سکه بودند. حال در عرضه مجدد قرار شده تا حراج به صورت چند قیمتی انجام شود. نادر بذرافشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران، در گفت و گو با خبر آنلاین و در خصوص وضعیت بازار در ۲۴ ساعت گذشته؛ گفت: «امروز در بازار طلا، سکه و ارز نوسانات بالایی را تجربه کردیم و در بازار جهانی نیز هر اونس طلا افزایش ۱۶ دلاری را تجربه کرد.» وی در ادامه گفت: «بخش مهمی از نوسانات قیمتی که امروز تجربه کردیم به‌بازار ارز بازمی‌گردد که منجر به افزایش قیمت ۳۷۰ هزار تومانی هر مثقال طلای ۱۷ عیار و افزایش قیمت ۲۴ هزار تومانی هر گرم طلای ۱۸ عیار شد.» بذرافشان در ادامه افزود: «در بازار سکه نیز حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان افزایش قیمت رخ داده‌است، التهاب بازار در رابطه با تقاضا نبوده‌است که بگویم تقاضا افزایش یافته‌است و نوسانات بازار ارز و افزایش قیمت ۱۶ دلاری اونس جهانی منجر به افزایش قیمت‌ها در بازار طلا و سکه شده‌است.» وی در ادامه با اشاره به اینکه بانک مرکزی باید تدبیری کند؛ گفت: «بانک مرکزی باید بتواند در رابطه با قیمت ارز، طلا و سکه مدیریتی را صورت دهد و اگر بتواند سکه نیم و یک را در بازار داخلی (بازار سرمایه (تزیق کند، منجر به ثبات قیمت خواهد شد و به دنبال آن کاهش قیمت سکه و حباب آن را خواهیم داشت.» این فعال بازار طلا و سکه در ادامه افزود: «در حال حاضر حباب سکه به ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان رسیده‌است که حباب سنگینی است و باید مدیریت شود و با ورود بانک مرکزی باید انشالله شاهد حرکت بازار به سمت آرامش باشیم، در حال حاضر تقاضا در بازار تشدید نشده‌است و بازار روال

عادی دارد.» وی در ادامه در خصوص آخرین قیمت‌ها در بازار طلا و سکه گفت: «در حال حاضر سکه امامی ۲۸ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان قیمت خورده‌است، بازگشت تمام بهار آزادی ۲۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان قیمت خورده‌است، نیم سکه ۱۵ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان، ربع سکه ۱۰ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و سکه گرمی ۵ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان قیمت خورده‌است.» بذرافشان در آخر گفت: «حباب سکه ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان است و مردم باید سعی کنند با توجه به این حباب اگر می‌توانند در بخش خرید مصنوعات طلا ورود کنند که در نتیجه آن بخش تولیدی که دچار رکود است تقویت می‌شود. خرید ۲ گرم سکه که ۴ میلیون حباب دارد در مقابل آن خرید دو گرم طلا با اجرت و با مالیات یک میلیون تومان حباب دارد و در حال حاضر صلاح مردم در این است که به سمت خرید مصنوعات طلا بروند.»

حباب سکه به مرز ۸ میلیون تومان رسید

در همین حال مهر نوشت: حباب سکه دیروز به مرز ۸ میلیون تومان رسیده است؛ یعنی برای خرید این دارایی باید ۸ میلیون تومان بیشتر از قیمت واقعی آن پرداخت شود. با توجه به افزایش سرسام آور قیمت سکه در بازار، این روزها اصطلاح «حباب سکه» راز زیادی می‌شونیم؛ فعالان بازار سکه و طلا معتقد هستند که قیمت‌های فعلی قیمت واقعی و ارزش ذاتی سکه (ارزش طلای موجود در سکه) نبوده بلکه به دلیل نوسانات نرخ ارز و عدم همخوانی عرضه و تقاضا، این حباب سکه است که روز به روز بزرگ‌تر می‌شود.به صورت دقیق‌تر نیز باید اشاره کنیم که در بازارهای مالی اختلاف بین ارزش ذاتی یک دارایی و قیمت آن را حباب می‌گویند.بر اساس اعلام اتحادیه طلا و جواهر نیز وزن سکه بهار آزادی و سکه امامی برابر با ۸.۱۳۳ گرم، وزن نیم سکه برابر با ۴.۰۶۶ گرم و وزن ربع سکه برابر با ۲.۰۳۳ گرم است. همچنین هر اونس طلا نیز برابر با ۳۱.۱۰۳۳۶۸ گرم است. تمامی انواع سکه بهار آزادی نیز دارای عیار یکسان یعنی ۲۲ عیار (۹۰۰ از هزار) هستند؛ یعنی غنی از هر یک کیلوگرم طلایی که برای ساخت این سکه‌ها استفاده شده ۹۰۰ گرم آن طلای خالص بوده است و تنها وزن آن‌ها با هم متفاوت است. حال برای به دست آوردن قیمت واقعی سکه که از طریق اونس جهانی باید قیمت یک اونس را در قیمت روز یک دلار ضرب و نتیجه به دست آمده را بر عدد ۲۴۰۳۹۲۷ تقسیم کنیم. همچنین با استفاده از فرمول زیر نیز می‌توان قیمت واقعی سکه را به دست آورد. لازم به ذکر است که حق ضرب سکه باید ۵۰۰ در نظر گرفته شود.بر همین اساس، برای محاسبه میزان

مردم به سمت خرید سکه نروند
وی ضمن تاکید و توصیه بر اینکه مردم به هیچ وجه به سمت خرید سکه نروند، گفت: متأسفانه در هیچ کجای دنیا، تا این حد که بانک مرکزی ایران ضرب سکه انجام می‌دهد، ضرب سکه ندارد و سکه در اختیار عموم مردم قرار نمی‌دهد. طبق آخرین آمار از ابتدای انقلاب تاکنون ۸۰ میلیون واگذاری سکه انجام شده که به عبارتی به ازای هر نفر یک سکه بهار آزادی است؛ این در حالیست که از منظر ما که صنعتگر هستیم، نباید تا این حد ضرب سکه صورت می‌گرفته است. سکه یادبود باستانی در تعداد کم باشد و ارزش آن حفظ شود اما این روزها خرید و فروش سکه تبدیل به یک معامله رایج شده و فرهنگ مردم به سمت واسطه‌گری رفته‌است. این مقام صنعتی یادآور شد: از سال ۱۳۹۶ که بانک مرکزی به بهانه تنظیم بازار سکه، بالغ بر ۶۲ تن سکه را واگذار کرد، تفکر و سلیقه مردم

مالیاتی کشور را حذف کرده‌است در مجموع نگرانی ما این است که این سیاست‌ها به افزایش فشارهای مالیاتی در نگاه‌های تولیدی منجر شود تا این‌روزها امیدواریم اصلاحات لازم در دستور کار قرار گیرد. کاهش سه درصدی حقوق گمرکی تنها برای کالا‌های اساسی و دارودر نظر گرفته شده‌در حالی که می‌تواند شامل مواد اولیه، ماشین آلات و تجهیزات وارداتی نیز بشود. با توجه به افزایش قیمت ارز، هزینه‌ها در این حوزه افزایش یافته که باید با سیاست‌های حمایتی همراه شود. خوشبختانه در مجلس شورای اسلامی این کاهش به حقوق ورودی برای ماشین‌آلات و تجهیزات ت نیز یافت و امیدواریم به مواد اولیه و کالا‌های واسطه‌ای تولید نیز برسد. یکی از موضوعات نگران کننده برای بخش خصوصی موضوع افزایش قیمت انرژی در بخش خصوصی فعالیت کند.

حباب سکه نیز باید قیمت واقعی سکه را منهای قیمت روز سکه کنیم تا حباب سکه به دست بیاید. بنابراین در بازار آزاد قیمت سکه تمام بهار آزادی طرح جدید برابر با ۲۱ میلیون و ۱۰۴ هزار و ۸۶۹ تومان است که اگر این عدد را منهای قیمت روز بازار یعنی ۲۸ میلیون و ۹۰۱ هزار تومان کنیم، حباب سکه تقریباً برابر با ۷ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است.

خواستار کاهش عرضه و فروش سکه هستیم

سید حجت شفا‌ئی هم با حضور در یک برنامه تلویزیونی ضمن گلایه از ضرب بسیار سکه طی سال‌های اخیر و عرضه ی بالای سکه به مردم که سبب سوق تمایل مردم از خرید مصنوعات طلا به سمت خرید سرمایه گذاری سکه‌ها شده‌است؛ اظهار کرد: ایران جزو هفت کشور تولیدکننده طلا و تقریباً جزو ۱۰ کشور مصرف‌کننده طلا در دنیاست؛ این در حالیست که افزایش ضرب سکه توسط بانک مرکزی و قرار دادن انواع قطعات سکه در اختیار عموم مردم، سبب شده که ذائقه مردم و فرهنگ کشور که مصرف‌کننده طلا بوده و به طلا اهمیت می‌دادند و در کنار کشورهای هند و خلیج فارس مصرف‌کننده طلا بودند، تغییر کند. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا و جواهر، ضمن اشاره به اینکه از سال ۱۳۹۶ به بعد، به دنبال برخی سیاست‌ها این فرهنگ ایران و ذائقه مصرف‌کنندگی طلا تضعیف شد؛ تصریح کرد: در گذشته سکه‌ها به هیچ وجه دارای حباب نبودند اما اکنون متأسفانه حباب سکه که اشتغالزایی ندارد و در چرخه تولیدی هم قرار ندارد، از دستمزد مصنوعات طلا که در چرخه صنعت است و به حد قابل توجهی اشتغال زایی دارد، بیشتر است.

مردم به سمت خرید سکه نروند

مردم به سمت خرید سکه نروند
گفت: متأسفانه در هیچ کجای دنیا، تا این حد که بانک مرکزی ایران ضرب سکه انجام می‌دهد، ضرب سکه ندارد و سکه در اختیار عموم مردم قرار نمی‌دهد. طبق آخرین آمار از ابتدای انقلاب تاکنون ۸۰ میلیون واگذاری سکه انجام شده که به عبارتی به ازای هر نفر یک سکه بهار آزادی است؛ این در حالیست که از منظر ما که صنعتگر هستیم، نباید تا این حد ضرب سکه صورت می‌گرفته است. سکه یادبود باستانی در تعداد کم باشد و ارزش آن حفظ شود اما این روزها خرید و فروش سکه تبدیل به یک معامله رایج شده و فرهنگ مردم به سمت واسطه‌گری رفته‌است. این مقام صنعتی یادآور شد: از سال ۱۳۹۶ که بانک مرکزی به بهانه تنظیم بازار سکه، بالغ بر ۶۲ تن سکه را واگذار کرد، تفکر و سلیقه مردم

گزارش‌هایی از کمبود عرضه اسکناس توسط خودپردازها باید اشاره کنیم که سهم اسکناس در تراکنش‌های اقتصادی کمتر از ۲ تا ۳ درصد است و اکثر تراکنش‌های کشور بدون نیاز به اسکناس در حال انجام است، زیرا فرهنگ اقتصادی مردم با فناوری نو خود را تطبیق داده است و نیاز اندکی به اسکناس وجود دارد و بیشتر نیاز مردم از طریق نظام پرداخت غیر وجه نقد صورت می‌گیرد. وی متذکر شد: گزارش درباره عدم پرداخت پول نقد توسط عابرانک‌ها به دولت هم، رسیده‌است. برنامۀ بانک مرکزی کمک به حل این موضوع است. وزیر اقتصاد تصریح کرده: انتشار انواع اسکناس با حفظ پشتوانه‌ای آن امسال حدود پنج برابر نسبت به سال گذشته افزایش یافته است. خاندوزی خاطر نشان کرده‌است: از نیمه بهمن ماه امسال در بانک مرکزی در حال طرح ریزی برای رونمایی از اسکناس ایران چک جدید هستند که اطلاعات تکمیلی از سوی بانک مرکزی داده خواهد شد. وی تاکید کرد: «توزیع اسکناس و ایران چک در ۱۰ ماه اول امسال نسبت به سال قبل ۲۸ برابر افزایش یافته است.

۳

اقتصاد

چهارشنبه ۳ اسفند ۱۴۰۱
سال هفتم شماره ۳۰۲

بازار طلا،

سکه و ارز این

روزها بسیار

پر تلاطم است

به طوری که در

اولین روز پس

از تعطیلات

جهش

قیمت‌ها در

این بازار رخ

داده‌است؛ این

جهش قیمت‌ها

و بالا گرفتن

نوسانات

در حالی رخ

داده‌است که

به گفته رئیس

اتحادیه طلا و

جواهر تهران

افزایش تقاضا

در آن نقشی

نداشته‌است و

با وجود آنکه در

آستانه سال نو

قرار داریم اما

وضعیت عرضه

طلا و سکه

به روال سابق

است

تجدیدتازیر

هفته‌نامه

سرمقاله

عامل گرانی دلار چیست؟

مهرداد عباد

عضو هیات

نمایندگان اتاق تهران

دو عامل کلان باعث بی ثباتی بازار ارز شده‌است؛ یکی از آنها مربوط به استراتژی ایران برای ثابت نگه داشتن نرخ ارز آن هم برای چند دهه می‌شود؛ در واقع دولت‌ها سعی کردند طی سالهای متمادی با ثابت نگه داشتن نرخ ارز، صادرات بیشتری انجام دهند اما مشخص شد که این سیاست موفقیت آمیز نبوده است.

با توجه به صعودی شدن نرخ در بازار آزاد، چندین بار در این سال‌ها سعی کردند نرخ دستوری را به نرخ بازار آزاد نزدیک کنند اما باز هم این دو نرخ از هم فاصله‌های معناداری گرفتند.

از آن زمانی که نرخ ارز دستوری ۴۲۰۰ تومانی بود و هم اکنون که این نرخ به ۵۰۰۲۰ تومان رسیده‌است؛ نرخ ارز دستوری با بازار آزاد فاصله بسیار زیادی دارد.

بنابراین عامل دوم بی ثباتی بازار ارز مربوط به سیاست تک‌نرخ نبودن و دستوری بودن ارز می‌شود که طی سالهای گذشته اشتباه بودن این سیاست محرز شد. این در حالیست که پس از حذف ارز ۴۰۰۰ تومانی، دولت به سمت تک‌نرخ کردن ارز پیش می‌رفت اما در نهایت اعلام کرد که نرخ ارز باید در محدوده ۲۸ هزار تومان تثبیت شود که حالا می‌بینیم.

یارانه دولت در حوزه ارز باعث ایجاد رانت و فساد در شده‌است. سال‌هاست که بخش خصوصی در حال تکرار این نکته‌است که تثبیت نرخ ارز موجب بی‌ثباتی اقتصاد و کاهش ارزش پول ملی می‌شود اما دولتمردان هنوز نتوانسته‌اند راهکاری ارائه دهند تا نرخ ارز، تک‌نرخ نباشد.

دو راهکار اصلی برای کاهش بی ثباتی حوزه ارز وجود دارد؛ راهکار نخست مربوط به اصلاح بودجه نویسی دولت می‌شود؛ برایشویه فعلی بودجه نویسی نتیجه‌ای جز ایجاد تورم و افزایش نرخ ارز نداشته است. در این نوع بودجه نویسی دولت با کمبود درآمد مواجه و برای جبران کمبودها ناچار به چاپ پول و تأمین منابع خارج از چارچوب بودجه می‌شود که همین مساله به تورم و کاهش ارزش پول ملی دامن می‌زند.

اصلاح سیاست‌های ارزی و اصلی‌ترین آن تک‌نرخ کردن ارز راهکار دوم برای ثبات بخشی به بازار ارز است.

در حال حاضر ما نمی‌دانیم نرخ ارز چه عددی است زیرا ده‌ها نرخ ارز در اقتصاد ایران وجود دارد.

نکته مهم آنکه بی ثباتی نرخ ارز موجب شده نتوان آینده را پیش بینی کرد و به همین دلیل فعالان اقتصادی دچار ضرر و زیان‌های بسیار زیادی شده‌اند.

بی ثباتی نرخ ارز تأثیر بسیار بدی روی اقتصاد کشور گذاشته است و تاجر نمی‌توانند هیچ پیش‌بینی‌ای از آینده داشته باشند؛ وضعیت به شکلی است که ممکن است در یک روز ارزش پول ملی به میزان ۱۰ درصد کاهش یابد.

چندین سال است دولتمردان صحبت از تک‌نرخ کردن ارز می‌کنند اما در عمل هیچ اتفاق خاصی در این حوزه نیفتاده است. به دولت‌ها طی سالهای مختلف در مورد تک‌نرخ کردن ارز صحبت‌های زیادی کردند اما فکر می‌کنم برای اجرای این سیاست ترس وجود دارد که یکی از این ترس‌ها مربوط به واقعی کردن نرخ حامل‌های انرژی می‌شود؛ در واقع دولت‌ها از تمات این گونه تصمیمات می‌ترسند و این در حالیست که شرایط را به قدری بد است که بدتر این نمی‌شود. نکته این است که چند تنی بودن نرخ ارز به قدری رانت، فساد و بی ثباتی در اقتصاد کشور ایجاد کرده است که دولت باید برای اصلاح سیاست‌های ارزی تصمیم قطعی بگیرد.

اگر از تک‌نرخ کردن ارز واهمه وجود دارد حداقل باید سلاز و کار سامانه نیما اصلاح ونسبت به عادلانه کردن تخصیص ارز در این سامانه اقدام شود؛ نرخ ارز حاصل از صادرات پتروشیمی هادر نیما ۵۰۰، ۲۸ تومان است اما نرخ معمولی صرافی‌ها که ۹۰ درصد بخش خصوصی با آن کار می‌کنند نزدیک به بازار آزاد و بالای ۴۶ هزار تومان است. این سیستم باید اصلاح شده و سازو کارها عادلانه و واقعی شود. در واقع نرخ‌های نیمایی ارزان که مربوط به شرکت‌های پتروشیمی است، تنها به در خواست‌های میلیون دلاری شرکت‌های دارای رابطه در بانک‌ها تعلق می‌گیرد و بیشتر این ارزهای نیمایی ارزان از طریق صرافی‌های بانک‌ها، تنها به مشتریان VIP آن‌ها اختصاص پیدا می‌کند. اما اکثر شرکت‌های کوچک و متوسط که از سامانه نیما خرید می‌کنند، مجبورند نرخ‌های صرافی‌های کوچک‌تر که نرخ بسیار بالا و نزدیک به قیمت بازار آزاد ارائه می‌دهند، استفاده کنند. دولت نرخ ارز بازار آزاد را قبول ندارد. هم اکنون وضعیت به این صورت است که نرخ ارز آزاد بالا می‌رود و دولت در برابر آن مقاومت می‌کند و نرخ در سامانه نیما مثلاً برای یک ماه ثابت می‌ماند، کسانی که در این یک ماه از نیما بتوانند ارز بگیرند برد می‌کنند. بعد دوباره کم کم این نرخ به نرخ بازار آزاد نزدیک می‌شود. تا چند وقت پیش می‌گفتند که نرخ ارز در بازار آزاد واقعی نیست اما وقتی فروش ارز را ۵ تا ۵ هزار یورو کردند نرخ‌های تابلو‌های صرافی‌ها می‌زدند تنها هزار تومان و دو هزار تومان با بازار آزاد فاصله داشت. متأسفانه روش سرمایه‌گذاری به صورت سوداگری و نگه داشتن دلار در ایران تبدیل به یک فرهنگ شده است. حتی مردم عادی هم این کار را می‌کنند و در حال حاضر مقدار زیادی ارز در خانه‌های مردم وجود دارد. به غیر از آن هم نزدیک هر صرافی ده‌ها نفر ایستاده‌اند و با کارت ملی خرید و فروش ارز می‌کنند. هر زمان که نرخ ارز بالا می‌رود بحث بگیر و ببند‌ها در اصطلاح نمی‌شود؛ باید به صورت بنیادی‌تر اما با بگیر و ببند فرایند اصلاح نیما شود؛ نسبت به صورت بنیادی‌تر اقدام کنیم و با کنترل نرخ تورم، نسبت به اصلاح بازار ارز اقدام کنیم.

روایی پایان پاندمی قرن

مرگان زینلی بور
روزنامه نگار

پاندمی مرگ و بیماری که با «کرونا» نامی در جهان شروع شد، امروز در شرایطی در ایران سه ساله شده که با فراز و فرودهایی بسیار، هشت موج را در کشورمان رقم زده، اما همچنان از پایان آن خبری نیست… ماجرا از گزارش یک چشم پزشک چینی در دسامبر سال ۲۰۱۹ شروع شد؛ یک جور سینه پهلوی عجیب بروز کرد و منشاء آن هم بزاری در ووهان چین معرفی شد؛ گونه ای جدید از ویروس کرونا؛ چیزی از آن نمی دانستند؛ سازمان جهانی بهداشت به موضوع ورود کرد؛ موارد ابتلا بالا و بالاتر می‌رفت، مزمه یک همه‌گیری جهانی به گوش می‌رسید؛ شهر ووهان بسته شد و با کسانی که مقررات را رعایت نمی کردند، برخورد می‌شد. در نهایت چند هفته بعد از شیوع و همهمه جهانی درباره کووید ۱۹ بود که سازمان جهانی بهداشت بروز یک پاندمی را اعلام کرد و کرونا عالم‌گیر شد. به دنبال آن یکسری مقررات و قوانین بین‌المللی ایجاد شد؛ از اعمال محدودیت‌هایی در ورود به کشورها تا تاثیر جدی بر تعاملات بین‌المللی و کرونا همه جهان را مطیع خود کرد. بنابراین دنیا گوش به زنگ شد و ایران هم؛ به تدریج بحث آمدن و نیامدن ویروس تازه‌وارد، سرخط مهمترین خبرها شد و اقداماتی مانند رصد کلیه مرزهای ورودی به کشور از سوی مأموران بهداشتی و همچنین انجام تستنجی و غربالگری آغاز شد.

■ **شناسایی رسمی پاندمی در ایران**

در کشور ما برای اولین بار در تاریخ ۳۰ بهمن ماه ۱۳۹۸، کرونا ویروس تاج‌دار با شناسایی دو مورد ابتلا در قم تایید و رسماً از سوی وزارت بهداشت اعلام شد. از آن زمان تاکنون بر اساس اعلام وزارت بهداشتی‌ها ۷ میلیون و ۵۶۶ هزار و ۴۳۶ نفر را در کشور مبتلا کرده و ۱۴۴ هزار و ۷۹۷ نفر را نیز به ورطه مرگ کشانده است. کرونای هزار چهره در کشورمان تاکنون هشت موج را رقم زده است و هر شب و چهره و جهشی جدید؛ ووهان، آلفا، بتا، دلتا، گامما و امیکرون که هر کدام یک یا چند پیک را رقم زدند.

■ **آرامش…**

حالا دوباره به روزهای آرام کرونایی بازگشته‌ایم. برخی گمانه‌زنی‌ها این امیدواری را می‌دهند که شاید تا ایستان آینده دیگر مسئله‌ای با کرونا نداشته باشیم، اما باید بدانیم که نمی‌توان درباره ویروس هزار رنگ و هزار چهره کرونا پیش‌بینی قیقی انجام داد و نمی‌دانیم که آیا با جهشی خطرناک یا موج دیگری از این بیماری مواجه خواهیم شد یا حکایت کرونا به نقطه پایان خود رسیده است، بنابراین باید به‌هوش باشیم و حداقل در مکان‌های شلوغ و خطرناک ماسک بزنیم. در عین حال حواس‌مان باشد که تعطیلات نوروزی را هم با احتیاط بگذرانیم تا بعد از آن قرار نباشد با کرونا دست و پنجه نرم کنیم.

رویداد

تاکید پلیس بر پرهیز از سفرهای غیر ضروری

ایستند؛ رئیس پلیس راهور فراجا با اشاره به لغزندگی جاده‌ها از هموطنان خواست که حتی المقدور از سفرهای غیر ضروری پرهیز کنند.سردار سید کمال هادیانفر در این باره اظهار داشت: هر موقع احساس کنیم که تردد در مسیری خطرناک و تهدیدی برای جان‌راندگان و سرنشینان است، قطعا همکاران ما در پلیس راه برای حفظ جان هموطنان از تردد وسایل نقلیه در مسیرهای مذکور جلوگیری خواهند کرد.

۴

چهارشنبه ۳ اسفند۱۴۰۱
سال هفتم
شماره ۳۰۲

مرگان زینلی بور
روزنامه نگار

در نیمه اول سال ۱۴۰۱ در مجموع ۷۲۷ مورد بیمار محتمل هیپاتیت A و E گزارش شده‌است که این رقم نسبت به شش ماهه ابتدای سال قبل، ۴۰ درصد افزایش داشته‌است. در نظام کشوری مراقبت بیماری‌های واگیر، هیپاتیت‌های حاد A و E در گروه بیماری‌های مشمول گزارش‌دهی قرار دارد و بر این اساس اطلاعات کلیه بیمارانی که علائم بالینی و یافته‌های آزمایشگاهی آنها با تعاریف موارد محتمل و یا قطعی هیپاتیت‌های حاد A و E منطبق باشند باید به گروه مدیریت بیماری‌های واگیر در حوزه معاونت بهداشتی گزارش شوند.بر این اساس در نیمه‌اول سال ۱۴۰۱ در مجموع ۷۲۷ مورد بیمار محتمل هیپاتیت A و E گزارش شده است. این رقم نسبت به شش ماهه ابتدای سال قبل، ۴۰ درصدافزایش داشته‌است.از بین این موارد در ۲۱۶ مورد این تشخیص از نظر آزمایشگاهی قطعی بوده و HAV Igm مثبت گزارش شده است.اکثریت موارد گزارش شده (یعنی ۶۲.۵

آموزش و پرورش محل رفتار های هیجانی

وبر خورد سلبی نیست

اخراج به جای آموزش!

فاطمه اسماعیلی
روزنامه نگار

گروه اجتماعی: در روزهایی که گذشت انتشار یک ویدیو از کلاس درس ابتدایی معلم قانمشهری خیرساز شد و آکنش‌های مثبت و منفی بسیاری به همراه داشت- و موجب طرح انتقادات و سوالات جدی از وزارت آموزش و پرورش در حوزه تربیتی و عملکردی شد؛سوالاتی که به نظر می‌رسد زمان پاسخ به آنهامدت هاست که فرارسیده است.

انتشار ویدئوهایی از همخوانی چند ترانه مبتذل توسط دانش آموزان در فضای مدرسه، مسیوق به سابقه است و اتفاقا در سال ۹۸ که دایمشم‌هایی از ترانه مبتذل ساسی مانکن در فضای مجازی به‌صورت گسترده‌دست‌به‌دست می‌شد، حواشی بسیاری را برای آموزش و پرورش رقم زد و حتی منجر به لغو ابلاغ چند مدیر مدرسه شد. انتشار این کلیپ‌ها، این نکته را یادآوری می‌کرد که جای شادی و فعالیت‌های نشاط آمیز در مدارس خالی است؛ هر چند فارغ از مباحث حقوقی انتشار تصاویر کودکان در فضای مجازی که باید در جای دیگری به آن پرداخت، پیش از این و در دوران کرونا شاهد وجه مثبت همخوانی و ایجاد نشاط در کلاس‌های درس و انتشار ویدئوهایی از روش‌های خلاقانه تدریس معلمان به ویژه در مقطع ابتدایی با کمک موسیقی و ترانه‌هایی بودیم که خودشان ساخته بودند.فعالیت‌های معلمان در آن روزها بارها مورد قدردانی از سوی نهادهای مختلف و به ویژه آموزش و پرورش قرار گرفت و دور از انصاف است که دستگاه تعلیم و تربیت را به کلی مخالف شادی، ایجاد نشاط و به کارگیری روش‌های خلاقانه تدریس در کلاس‌های درس بدانیم، اما موج واکنش‌های منفی نسبت به وزارت آموزش و پرورش درباره پخش کلیپ معلم قانمشهری و دانش‌آموزانش که مشغول همخوانی یک ترانه محلی بودند، از جایی به راه افتاد که دستور اخراج این معلم از سوی مدیر کل آموزش و پرورش استان صادر و برخورد با وی از سوی رئیس مرکز روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش اطلاع‌رسانی شد.

اگرچه محتوای ترانه مذکور برای گروه‌سنی دانش‌آموزان به ویژه در دوره دبستان، نامناسب و مبتذل است و بر خورد با مدرسه و این معلم که برخی اقدام او را در راستای بلاگری و افزایش مخاطبانش در فضای مجازی دانسته‌اند، از

در نیمه اول سال ۱۴۰۱ در مجموع ۷۲۷ مورد بیمار محتمل هیپاتیت A و E گزارش شده‌است که این رقم نسبت به شش ماهه ابتدای سال قبل، ۴۰ درصد افزایش داشته‌است. در نظام کشوری مراقبت بیماری‌های واگیر، هیپاتیت‌های حاد A و E در گروه بیماری‌های مشمول گزارش‌دهی قرار دارد و بر این اساس اطلاعات کلیه بیمارانی که علائم بالینی و یافته‌های آزمایشگاهی آنها با تعاریف موارد محتمل و یا قطعی هیپاتیت‌های حاد A و E منطبق باشند باید به گروه مدیریت بیماری‌های واگیر در حوزه معاونت بهداشتی گزارش شوند.بر این اساس در نیمه‌اول سال ۱۴۰۱ در مجموع ۷۲۷ مورد بیمار محتمل هیپاتیت A و E گزارش شده است. این رقم نسبت به شش ماهه ابتدای سال قبل، ۴۰ درصدافزایش داشته‌است.از بین این موارد در ۲۱۶ مورد این تشخیص از نظر آزمایشگاهی قطعی بوده و HAV Igm مثبت گزارش شده است.اکثریت موارد گزارش شده (یعنی ۶۲.۵

واگیر وزارت بهداشت، رعایت بهداشت دست و شستشوی صحیح دست‌ها بویژه بعد از اجابت مزاج، قبل از تهیه و صرف غذا، استفاده از توالت بهداشتی و دفع بهداشتی فاضلاب، استفاده از آب آشامیدنی ایمن و بهداشتی، شستشو و ضد عفونی صحیح میوه و سبزیجات از جمله اقدامات اصلی جهت پیشگیری از ابتلا به انواع بیماری‌های منتقله از آب و غذا، شامل هیپاتیت‌های A و E است.بیشترین موارد بروز هیپاتیت A در کشور طی پنج سال گذشته مربوط به سال ۱۳۹۷ با سهم ابتلای بیش از ۱۶۰۰ مورد است.هیپاتیت یک بیماری التهابی کبدی است. این بیماری معمولاً در اثر عفونت ویروسی ایجاد می‌شود، اما علل احتمالی دیگری نیز در ایجاد هیپاتیت نقش دارند. این موارد شامل هیپاتیت خود ایمنی و انواع دیگر هیپاتیت هستند که در نتیجه عوارض ثانویه داروها، سموم و الکل روی می‌دهند. هیپاتیت خود ایمنی نوعی بیماری است که در نتیجه تولید پادتن توسط بدن علیه بافت کبد ایجاد می‌شود.

اصیل و منطبق با مسائل دینی و تربیتی خودمان قرار بگیرد؟ در آموزش و پرورش چنین چیزی نداریم، و برای نظام تعلیم و تربیتی که فاقد برنامه، استراتژی و ایدئولوژی تربیتی برای نسل پایه است، طبیعی است که این اتفاقات می‌افتد و این بار اول نبود، آخرین بار هم نخواهد بود.

رئیس انجمن آسیب‌شناسی اجتماعی ایران با تاکید بر اینکه با این برخورد سلبی مشکلی حل نمی‌شود، گفت: بهتر بود که آموزش و پرورش به جای برخورد سلبی و چکنشی، شرایطی را ایجاد می‌کرد که با گروهی از کارشناسان، وضعیت را آسیب شناسی کند. پس این حوزه کی قرار است به تحول برسد؟ این اتفاقات نشانه‌هایی از ناز کار آمدی اهداف تعلیم تربیتی است که مدنظر خود آموزش و پرورش است. محمدی با بیان اینکه اگر یک معلم نتواند ارتباط موثری با شاگردانش برقرار کند در انتقال مفاهیم تربیتی و آموزشی موفق نخواهد بود، گفت: وی نمونه ای از جامعه معلمان ماست، جامعه ای پر انرژی و ارزشمند که ظرفیت‌های بسیار خوبی دارند و اگر برنامه ریزی و از این ظرفیت‌ها به خوبی استفاده شود مشکلات ما در جامعه توسط معلمان خوب و متعهد حل شود. همانطور که گفته شد امروز روش اخراج جواب‌انمی‌دهدو بهتر بود که آموزش و پرورش روش اصلاحی را در پیش بگیرد. طی دو روز گذشته اخبار مختلفی پیرامون وضعیت فعلی این معلم منتشر شد؛ از استخدام او توسط یک باشگاه ورزشی گرفته تا نامه یک عضو مجلس خبرگان رهبری خطاب به استاندار مازندران برای بازگشت او به کلاس درس به مناسبت عید سعید مبعث. همچنین آموزش و پرورش مازندران در اطلاعیه ای اعلام کرده است که «مدیر مدرسه طی نامه ای درخواست تجدیدنظر کرده و معلم مربوطه نیز با اعلام ندامت و اذعان به عدم توجه به آثار سوء شاینت بخشی به برخی رفتارهای غیر اخلاقی و هنجار شکن موجود در متن این ترانه، در خواست مساعدت جهت جبران اتفاقات اخیر را داشته است.» در خاتمه اطلاعیه مزبور، آموزش و پرورش این استان از بررسی موضوع تجدیدنظر خواهی در شورای نظارت برمدارس غیر دولتی خبر داده‌است. علاوه براین مدیر کل آموزش و پرورش استان از حل مشکل و بازگشت معلم قانمشهری به کلاس درس خبر داده‌است.

افزایش ۴۰ درصدی ابتلا به هیپاتیت در کشور

پریسایدیان
روزنامه نگار

(درصد) ساکن مناطق روستایی هستند و ۵۳ درصد از موارد بیماری در مردان رخ داده است. از لحاظ تکنیک گروه سنی، اغلب موارد در بین کودکان رخ داده‌است؛ به طوری که ۲۴ درصد موارد مربوط به گروه ۹ تا ۹ سال، ۲۰ درصد در گروه‌سننی ۱۴ تا ۱۰سال و ۱۷ درصد مربوط به گروه‌سننی صفر تا چهار سال بوده‌است. در ۲۲ درصد موارد سابقه تماس با مورد مظنون یا قطعی هیپاتیت و در ۴۷ درصد موارد، مصرف آب آشامیدنی غیر ایمن ذکر شده است. شایع‌ترین علامت بیماری زردی (با ۶۸.۹۱ درصد) و درد شکم (با ۶۷.۲۶ درصد) گزارش شده است. بنابر اعلام دفتر مدیریت بیماری‌های

سوی آموزش و پرورش ضروری بود، اما اقدام سلبی و یکباره در صدور دستور اخراج، بورق‌هاریب گرداند و بار دیگر آموزش و پرورش را که هنوز نتوانسته خود را با نیازهای روز کودکان و نوجوانان نسل جدید همسو کند، روش‌های تربیتی کارآمد را به کار بگیرد و با زبان نسل جدید با آنها سخن بگوید در سبیل انتقادات قرار داد. کورش محمدی، رئیس انجمن آسیب‌شناسی اجتماعی ایران در گفت‌وگو با ایستا، در این باره اظهار کرد: تردیدی نیست که در همه نظام‌های آموزشی دنیا، اصول مراقبتی ویژه ای برای سنین آموزشی مختلف به ویژه دوره ابتدایی دارند.

این ویژگی‌های تربیتی برایشان مهم است. این یک اصل مهم و پذیرفته‌شده در نظام تعلیم و تربیت کشورهای مختلف است که باید اصولی را در حیطه رفتارهایی که از طرف معلمین و نظام آموزشی به دانش‌آموزان منتقل می‌شود وضع کرده و رعایت‌کنندوی افزود: اما در باب اینکه آموزش و پرورش ما در این قضیه چگونه عمل کرد، دو نکته وجود دارد. نکته نخست اینکه این قضیه برای بار اول نبود که اتفاق می‌افتاد و در گذشته هم شاهد این پخش موزیک‌هایی چون «آقا مون جنتلمن» بودیم که در سطح گسترده و در حیطا مدارس همخوانی می‌شد که برای من کارشناس بسیار نگران‌کننده بود و همان موقع هم هشدارهایی به آموزش و پرورش داده شد که این موضوع را به‌صورت جدی آسیب‌شناسی کند، اما حرکت جدی در این زمینه صورت نگرفت، رئیس انجمن آسیب‌شناسی اجتماعی ایران با بیان اینکه این آسیب‌شناسی اجتماعی ایران با بیان اینکه گویی آموزش و پرورش نمی‌خواهد حرکتی در خور و درست در این زمینه داشته باشد و تغییری در روش‌های آموزشی اش ایجاد کند گفت: اگر امروز کودکان مادر سن دبستان، ترانه ای که ویژه بزرگسالان است را حفظ کرده و لژوما هم در مدرسه یاد نگرفته بلکه الگوهای خودش را در خانواده و جامعه هم داشته باید، از آموزش و پرورش انتظار پاسخ به سوالات جدی در حوزه تربیتی داشت. «وزارت

آموزش و پرورش ایران، آقای وزیر آموزش و پرورش، شما چه خوراکی آموزشی و تربیتی برای دانش‌آموزان سنین پایه در کشور تدارک دیده‌اید؟» محمدی ادامه داد: وقتی خوراک تربیتی ندارید، نظام تعلیم و تربیت را هر روز ناکارآمدتر می‌کنید، نظام تعلیم و تربیتی که از پیش‌تحت تأثیر شایعات است و خواهش من این است، رسانه‌ها کمک کنند اثر این شایعات منفی از بین برود و دانش‌آموزان به مدرسه روند و تحصیل کنند. دانش‌آموزان سه سال از تحصیل جا ماندند و حیف است.» او همچنین شایع فشن دل‌زائر مسمومیت دانش‌آموزان را تکذیب کرد. بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت نیز درباره علت مسمومیت دانش‌آموزان ق‌می گفت: «جمع‌بندی این است که مسمومیت بسیار خفیف است و عارضه‌ای از شروع مسمومیت تا امروز ایجاد نشده و نگرانی در این جهت وجود ندارد.» اما در واقعیت موضوع دیگری مشهود است. به‌جای به بیمارستان شهید بهشتی منتقل می‌شوند و در مواردی منجر به بستری می‌شود. مادر پسری که مسموم شده، درباره اینکه مدرسه به او یا چه چیزی را اعلام کرده، می‌گوید: «آن‌ها گفتند اوژانس اعلام کرده که مورد خاصی نیست. بیشتر در اثر استرس و ترس بچه‌ها دچار مشکل شده‌اند. من حدود ساعت ۱ به دنبال پسرم به مدرسه رفتم و با معاون مدرسه صحبت کردم. گفتند که بعداز ظهر ستادمدیریت بحران برای آن‌ها جلسه گذاشته‌است که ببینند آیا داستان واقیعت دارد یا خیر؟ که آخرشب مدیریت بحران اعلام کرد مدارس همچنان حضوری است و مشکلی وجود ندارد.»

■ **بخش کرونایی بیمارستان شهید بهشتی قم، تغییر کاربری می‌دهد**

یکی از بخش‌های بیمارستان شهید بهشتی، در دوران کرونا به بیماران کرونایی اختصاص یافت. در ماه‌های اخیر این بخش خالی شده بود اما

گزارش

می‌شدند. ذاکریان، فرماندار قم در گفتگو با کارگفته بود: «سازمان آتش‌نشانی با توجه به دست‌گاه‌های گازسنجی که در اختیار داریده مدارس اعزام شد تا بررسی‌های دقیق‌تری انجام شود. علاوه بر پای کار آمدن دستگاه‌های مختلف آذاری و امنیتی استان؛ رصد و پایش با دقت بیشتری در دستور کار قرار گرفت و تمام دوربین‌ها بازنگری شد تا مشخص شود آیا فرد مشکوکی وارد مدارس شده است یا خیر.» نتیجه این بررسی‌ها هنوز به رسانه‌ها اعلام نشده است. اولیای یکی از افراد دچار مسمومیت که تمایل ندارد اسمش بیان شود به «خبر آنلاین» می‌گوید: «پسر من تعریف کرد که یک لحظه بوی ماهی گندیده سر کلاس آمد و بعد مدرسه به بچه‌ها ماسک داد که بزنند و از کلاس خارج شوند. یک‌سری از بچه‌ها حاشان بدتر بوده، به اورژانس و نیروهای امنیتی زنگ زدند و چند نفر از بچه‌ها را به مراکز درمانی منتقل کردند که پسر من هم جز آن‌ها بوده است.» این مادر درباره علامت پسرش ادامه داد: «از علائم باقی بچه‌ها در جریان نیستم اما پسرم دل درد داشت و دور نفاش درد می‌کرد.»

■ **ترس و شایعه، علت‌های بیان شده ماجرا**

در هفته گذشته مدارس قم دو روز تعطیل شد تا علت حادثه مشخص شود اما تنها علت‌های بیان‌شده است. بلکه بازرسی‌گری مدارس، مسمومیت‌ها مجدودی کار آمد. تنها یک روز بعد از واقعه مدرسه پسرانه نوری، وزیر آموزش و پرورش چهارشنبه ۲۶ بهمن با بیان اینکه شایعات علم سرایلی مسمومیت بچه‌ها است، گفت: «این موضوع

اکنون به‌بخش‌دانش‌آموزان مسموم تبدیل شده‌است. بهرام عین‌اللهی چهارشنبه در بیمارستان شهید بهشتی قم در باره مسمومیت سرایلی دانش‌آموزان ق‌می اظهار کرد: «مرور در قم بیمارستان شهید بهشتی حضور داریم و با تعدادی از افرادی که به دلیل مسمومیت از مدارس به این بیمارستان منتقل شده بودند دیدار و با پزشکان صحبت و مذاکراتی داشتم.» مادر یکی از مسمومین از مشاهدات خود در بیمارستان شهید بهشتی، این‌طور روایت می‌کند: «من همان روز از جلوی بیمارستان شهید بهشتی عبور کردم. این بیمارستان یک بخشی داشت که برای بیماران کرونایی بود. این چند وقت که مریض‌ها کمتر شده‌اند، آن بخش بسته‌شد. من بعداز ظهر ۲۵ بهمن، ساعت پنج و نیم که به بیمارستان شهید بهشتی رفتم ۷الی ۸ آمبولانس جلوی بیمارستان دیدم. پرستارها می‌گفتند بچه‌هایی که بعداز ظهر این اتفاق برایشان افتاده بود، آمده‌اند که عکس و آزمایش بگیرند تا ببیند علت چه بوده است. همه در اثر گاز به بیمارستان آمده‌اند. اما من متوجه نشدم دختر بودند یا پسر. پرستارها که صحبت می‌کردند، می‌گفتند تعداد مریض‌ها امروز از باقی روزها بیشتر بوده‌است. یکی از مسئولان آنجا بود و گفت ما تا الان در آزمایش بچه‌ها چیزی ندیده‌ام و نمی‌دانیم این گاز چیست.» هنوز هیچ مسئول نه‌یادی درباره دلایل این اتفاق اظهار نظر شفافی نداده است، آخرین خبرها هم نشان می‌دهد که بیش از ۴۰۰ دانش‌آموز طی این مدت با علائمی شبیه به مسمومیت به مراکز درمانی قم مراجعه کرده‌اند.

مهسا شفیعی روزنامه‌نگار

به درستی نمی‌دانیم برای معروف شدن نیاز است که آدم عجیب و غریبی باشی یا اینکه شهرت از تو یک آدم عجیب و غریب می‌سازد. به هر حال کافی است اندکی به زندگی شخصی سلبریتی‌های بسیار مشهور دنیا علاقه داشته باشی تا قبول کنی‌د عادات غیر عادی در زندگی این افراد به وفور دیده می‌شود. در این مقاله البته قرار نیست تمام رفتارهای عجیب سلبریتی‌ها را بررسی کنیم و در عوض قرار است نگاهی بیندازیم به عادات غیر معمول غذایی این افراد مشهور و ببینیم وقتی پای شکم که به وسط می‌آید این سلبریتی‌ها چگونه رفتار می‌کنند.

کاترین زتا جونز

بعید است علاقمند به سینما باشیدی و ستاره فیلم شیکاگو را به خوبی نشناسید. بر اساس صحبت‌های اطرافیان ظاهراً کاترین زتا جونز عادت‌نی دارد که بعید است جامعه دندانپزشکی چندان از آن استقبال کند. زتا جونز ظاهراً بعد از هر وعده غذایی دهان و دندان‌هایش را با پوره توت فرنگی شست و شو می‌دهد.

اندی وارول

هنرمند بصری آمریکایی و یکی از بزرگ‌ترین هنرمندان معاصر دنیا ظاهراً ابر خلاف ظاهرش حسابی شکمو بوده است. بر اساس صحبت‌های اطرافیان، وار هول ظاهراً هر از چندگاهی یک کیف تولد کامل را به تنهایی می‌خورده و وقتی برای صرف استیک دعوت می‌شده، قبل از وعده اصلی غذا شکمش را با نان و مریا پر می‌کرده است.

ماریا کری

این‌خواننده خوش صدای آمریکایی از یک برنامه غذایی عجیب پیروی می‌کند. ماریا کری سه‌روز در هر هفته راتنها به خوردن خوراکی‌های بنفش اختصاص می‌دهد مانند بادمجان، کلم و آلو.

مارک زاکربگ

حتماً در جریان علاقه سلبریتی‌ها به گیاه‌خواری قرار دارید، مدیرعامل فیسبوک در اقدامی بر خلاف جریان درسال ۲۰۱۱ تصمیم می‌گیرد فقط فقط گوشت مصرف کند. مارک زاکربگ ظاهراً آن قدر بر روی رژیم عجیبش پافشاری می‌کند که نزدیک بوده به همین دلیل جانش را از دست بدهد.

الویس پرینسلی

همان‌طور که احتمالاً می‌توانید حدس بزینید پادشاه حسابی روی غذا حساس بوده و در خانه‌اش آشپزها و عوامل آشپزخانه باید در ۲۴ ساعت‌شیشانه روز و هفت روز هفته آماده سروپوش‌دهی می‌بوند. جالب است بدانید پرینسلی در همین آشپزخانه دوربین‌های

از حشره خواری آنجلینا جولی تا لفلل خوری هیلاری کلینتون

عادات غیر معمول غذایی افراد مشهور

مدار بسته‌هم کار گذاشته‌بود تا بتواند کار آشپز‌ها را تماشا کند.

جسیکا آلبا

این بازیگر و کارآفرین آمریکایی ظاهراً پس از امتحان کردن نمک دریایی صورتی هیمالیایی، آن قدر به این ماده علاقمند می‌شود که بعد از آن این نمک را حتی به آب آشامیدنی مصرفی‌اش هم اضافه می‌کند.

رنه زلوگر

ایسن بازیگر آمریکایی ترنند جالبی برای فریب معده و مغزش و در نتیجه متناسب ماندن دارد. رنه در طول روز بارها و بارها مشغول جویدن یخ می‌شود و درباره دلیل این کار عجیب می‌گوید که به این ترتیب معده و مغزش فکر می‌کنند او غذا خورده و دیگر گرسنه‌اش نمی‌شود.

ریس ویترسپون

اگر خبرهای مربوط به زندگی شخصی این بازیگر برنده جایزه اسکار را دنبال کرده باشید حتماً می‌دانید در زندگی او چیزهای عجیب‌و غریب کم نیست اما عادت عجیب و پتر سه‌پون درباره غذا چیست؟ باید بگوییم این بازیگر با وجودورودبه ۴۶ سالگی هنوز برای وعده‌های صبحانه و ناهار، از خوراکی‌ها و فرمول‌های غذایی نوزادان استفاده می‌کند.

کریسی تاینک

احتمالاً از عادت غذایی این مدل آمریکایی خوششان نخواهد آمد. کریسی تاینک عادت دارد هر وقت هوس چپیس خوردن سراغش می‌آید، به لیس‌زدن چپیس‌ها و چشیدن اویه‌ی آن اکتفا کند و بدتر اینکه بعد از آن دوباره چپیس را در پاکتش می‌گذارد. تاینک اعتقاد دارد به این شکل هم چپیس می‌خورد و هم کربوهیدراتی وارد بدنش نمی‌شود.

نگاه روز

۱۰ گام خودمراقبتی برای پیشگیری از سرطان

۵- پیشگیری از ابتلا به عفونت‌ها

توصیه می‌شود افراد در معرض خطر مانند کسانی که با فرآورده‌های خونی سرو و کار دارند، برای پیشگیری از ابتلا به ویروس هپاتیت B واکسن بزنند؛ همچنین برای پیشگیری از ابتلا به ویروس پاپیلومای انسانی و سرطان‌های ناشی از آن مانند از وسایل محافظت‌کننده برای آمیزش جنسی استفاده شود.

۶- محافظت از پوست

اشعه فرابنفش خورشید حتی در روزهای ابری نیز به سطح زمین می‌رسد.

به جایی می‌رسد که پوست بدن او نارنجی می‌شود.

فرگی

رپر و خواننده ۴۷ ساله آمریکایی هم عادت غذایی عجیبی برای شروع روزش دارد. فرگی ظاهراً هیچ روزی را بدون نوشیدن یک فنجان کوچک سرکه سیب آغاز نمی‌کند و این عادت ظاهراً در بین سلبریتی‌های دیگر هم طرفدارانی دارد.

جسیکا بیل

عادت عجیب غذایی این بازیگر ۴۰ ساله آمریکایی بادوش گرفتن مرتبط است. جسیکا بیل چند وقت قبل در مصاحبه‌ای فاش کرد عادت دارد در هنگام دوش گرفتن غذا بخورد و این غذاها ممکن است از یک فنجان قهوه گرفته تا همبرگر و استیک و پاستا را شامل شود.

کینگ لیونو ماچیدا

قهرمان مبارزه آزاد و سازمان ورزشی UFC چند وقت قبل در مصاحبه‌ای انگار که اتفاق خاصی نیفتاده اقرار کرد هر روز صبح در آغاز روزش مقدار کمی از ادرار خودش را می‌نوشد. ماچیدا در مقابل حیرت حضار ادامه داد که این کار مانند مصرف یک داروی طبیعی است.

ویکتوریا بکهام

ویکتوریا بکهام ظاهراً یکی از پیروان برنامه غذایی معروف به Five Hand Diet یا برنامه غذایی پنج کف دست است. پیروان این برنامه غذایی در طول روز ۵ وعده غذایی غنی در پروتئین به اندازه کف یک دست را مصرف می‌کنند مانند تخم‌مرغ نیم‌پز هم‌زده شده، آجیل یا ماهی سالمون دودی.

مرلین مونرو

بر اساس صحبت‌های افراد نزدیک به این ستاره سینما، صبحانه معمول مرلین مونرو از یک لیوان حاوی دو تخم‌مرغ خام به همراه شیر گرم تشکیل می‌شده است.

یوسین بولت

سریع‌ترین انسان تاریخ ظاهراً حسابی عاشق ناگت‌های مرغ رستوران‌های زنجیره‌ای مک‌دونالد است. خود بولت اعتراف کرده در طی مسابقات المپیک ۲۰۰۸ هر روز دست کم ۱۰۰ ناگت مرغ می‌خورده است.

آنجلینا جولی

شاید ویدئوی تبلیغاتی جولی درباره لزوم جایگزین کردن گاو و گوسفند یا حشرات را دیده باشید. این عادت غذایی ظاهراً فقط به آن ویدئو مربوط نبوده و این ستاره سینما در وعده‌های معمول غذایی‌اش به کرات از حشراتی مانند سوسک، ملخ و تارانچولا یا همان رتیل استفاده می‌کند.

۵

چهارشنبه

۳ اسفند ۱۴۰۱

سال هفتم

شماره ۳۰۲

گوناگون

دریچه

برای داشتن قلب سالم چگونه بخوابیم؟

آیا تا به حال به مدل و طرز خوابیدن خود در طول شب دقت کرده‌اید؟ شاید عجیب به نظر برسد، اما اینکه شب‌ها به شکلی و در چه حالتی می‌خوابید می‌تواند روی سلامتی شما تأثیر داشته باشد.

هر کدام از پوزیشن‌ها و حالت‌های خوابیدن مزایا و معایب خاص خود را دارند. به عنوان مثال، خوابیدن به پشت و به صورت طاق باز و قرار دادن یک بالش در زیر کمر می‌تواند به کاهش کمر درد کمک کند، اما باعث تشدید علائم آپنه خواب می‌شود. خوابیدن به پهلو برای افراد مبتلا به آپنه خواب بهتر است، اما احتمال دارد به ستون فقرات آسیب برساند.

اگر به بیماری قلبی مبتلا هستید، بهتر است از خوابیدن به پهلو ی چپ خودداری کنید. به نظر می‌رسد که خوابیدن به این سمت کمی قلب را جابه‌جا کند و فعالیت الکتریکی آن را تغییر دهد. البته هنوز به‌طور دقیق مشخص نیست که این تأثیر تا چه حد می‌تواند چشمگیر و نگران‌کننده باشد.

در این مقاله به این سؤال پاسخ می‌دهیم که چرا خوابیدن به پهلو ی چپ می‌تواند برای قلب مضر باشد. همچنین شما را با بهترین و بدترین حالت‌های خوابیدن برای افراد مبتلا به بیماری قلبی آشنا می‌کنیم، یا ما همراه باشید.

در تعداد کمی از تحقیقات تأثیر حالت و پوزیشن خوابیدن روی سلامت قلب بررسی شده است. با این حال، شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد خوابیدن به پهلو ی چپ ممکن است فشار بر قلب را افزایش دهد.

در سال ۱۹۹۷ میلادی (۱۳۷۵ شمسی)، محققان برای اولین بار وبا استفاده از نوار قلب الکترو کاردیوگرام (ECG) متوجه شدند که خوابیدن به پهلو باعث ایجاد تغییرات قابل توجهی در فعالیت الکتریکی قلب می‌شود. در این مطالعه، دراز کشیدن به پهلو ی چپ بیشترین تأثیر را روی فعالیت قلب داشت.

بعدها در سال ۲۰۱۸ میلادی (۱۳۹۶ شمسی)، محققان دریافتند که خوابیدن به پهلو ی چپ با تغییر در ECG افراد سالم مرتبط است. آن‌ها با استفاده از نوعی تکنیک تصویربرداری به نام وکتور کاردیوگرافی (Vectorcardiography) نشان دادند که خوابیدن به سمت چپ باعث جابه‌جایی و چرخش قلب می‌شود. محققان تغییر فعالیت الکتریکی را بر این حرکت قلب نسبت دادند.

هنگامی که شرکت کنندگان به پهلو ی راست خود می‌خوابیدند، تقریباً هیچ تغییری در ECG مشاهده نمی‌شد. محققان دریافتند که در این پوزیشن، قلب توسط لای نازکی از بافت بین ریه‌ها که «مדיاستین» (Mediastinum) نام دارد، در جای خود نگه داشته می‌شود.

درست است که دراز کشیدن به پهلو ی چپ ممکن است فعالیت الکتریکی قلب شما را تغییر دهد، اما هیچ مدرکی وجود ندارد که نشان دهد این تغییر بتواند خطر ابتلا به بیماری قلبی را در افراد سالم افزایش دهد.

غالباً افراد مبتلا به نارسای احقثانی قلب اعلام می‌کنند که در هنگام خوابیدن به پهلو ی چپ دچار مشکلات تنفسی می‌شوند. برای اینکه متوجه شویم که آیا خوابیدن به پهلسوی چپ برای افراد مبتلا به بیماری قلبی خطرناک است یا خیر یا میزان خطر آن چقدر است، باید تحقیقات بیشتری انجام شود.

در مورد اینکه خوابیدن به پهلو ی چپ برای قلب بهتر است یا به پهلو ی راست، اختلاف نظر وجود دارد. بعضی از کارشناسان خواب بر این باورند که خوابیدن به پهلو ی راست می‌تواند ورید اجوف را فشرده کند. ورید اجوف، سیاهرگی است که به سمت راست قلب شما وارد می‌شود. با این حال، در حال حاضر هیچ مدرکی مبنی بر اینکه خوابیدن به پهلو ی راست بتواند خطر ابتلا به نارسای قلبی را افزایش دهد، وجود ندارد. بنابراین، به نظر می‌رسد که خوابیدن در این پوزیشن بی‌خطر باشد.

در یک مطالعه مشاهده شد که بیشتر شر کت کنندگان مبتلا به بیماری عضله قلب به نام «کاردیومیوپاتی اتساعی» ترجیح می‌دهند به جای پهلو ی چپ، به پهلو ی راست بخوابند. معمولاً در این بیماری که با ضعیف شدن عضله قلب همراه است، بطن یا حفره قلب کشیده و نازک می‌شود. در نتیجه، قلب نمی‌تواند خون را به‌خوبی پمپاژ کند. نتایج یک مطالعه دیگر نشان داد که زنان در دوران بارداری می‌توانند هم به پهلو ی راست و هم به پهلو ی چپ بخوابند و بین این دو پوزیشن از نظر تأثیری که می‌توانند روی سلامت مادر و جنین داشته باشند، تفاوتی وجود ندارد. وقتی به ماه‌های پایانی بارداری نزدیک می‌شوید، احتمالاً دراز کشیدن به پهلو و خم کردن زانو‌ها بهترین حالت خوابیدن است. خوابیدن به پشت روی عروق خونی رحم فشار وارد می‌کند و اکسیژن رسانی به جنین را کاهش می‌دهد.

بعضی از پزشکان توصیه می‌کنند که افراد باردار به پهلو ی چپ بخوابند. با توجه به اینکه کبد در سمت راست شکم قرار دارد، خوابیدن به سمت چپ باعث دور نگه داشتن رحم از آن اندام بزرگ می‌شود. همچنین از تحت فشار قرار گرفتن ورید اجوف تحتانی توسط وزن جنین جلوگیری کرده و کار قلب را آسان تر می‌کند. در نتیجه، جنین خون بیشتری دریافت می‌کند.

اگر سالم هستید و بیماری قلبی ندارید، در حال حاضر هنوز مشخص نیست که بهترین وضعیت و پوزیشن خوابیدن برای حفظ سلامت قلب شما چیست. به احتمال زیاد، داشتن خواب با کیفیت از پوزیشن خوابیدن مهم‌تر است. شواهد حاکی از آن است که کمبود خواب و پایین بودن کیفیت خواب خطر ابتلا به بیماری عروق کرونر قلب را افزایش می‌دهد. عروق کرونر، رگ‌هایی هستند که وظیفه خون رسانی به عضله قلب را بر عهده دارند.

تجدید تازه هر هفته نامه

احسان طاهری

کارشناس اقتصادی

مطالبات بانک‌ها از بانک مر کزی با ۷۹۶همت (هزار میلیارد تومان) افزایش در هشت ماهه امسال، سه‌م ۶۴۴درصدی را در افزایش ۱۲۳۶ هزار میلیارد تومانی پایه پولی داشته است. همچنین بر خلاف سال‌های گذشته که مطالبات دولت از بانک مر کزی در این دوره کاهش‌ی بوده، امسال این متغیر افزایش یافته‌است.پایه پولی را می توان براساس منابع یا مصارف بانک مرکزی تعریف کرد. از جهت منابع، خالص دارایی‌های بانک مرکزی نشان می‌دهد بانک مرکزی چه میزان پول به اقتصاد تزریق نموده است. خالص دارایی‌های بانک مرکزی شامل خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی، خالص بدهی دولت به بانک مرکزی، بدهی بانک‌های تجاری به بانک مرکزی و خالص سایر دارایی‌ها است. بر اساس آمارهای بانک مرکزی در مورد جزئیات پایه پولی در آبان ماه، از بین ۴ جزء اصلی تشکیل دهنده پایه پولی، مطالبات بانک‌ها از بانک مرکزی نقش موثری در رشد این متغیر از ابتدای سال داشته‌است. به این صورت که از ۱۲۳۶ همت افزایش پایه پولی در هشت ماهه ابتدایی امسال، حدود ۸۰ همت از آن ناشی از مطالبات بانک‌ها به بانک مرکزی بوده که سهمی بالغ بر ۶۴درصد در افزایش پایه پولی داشته است. پس از این متغیر، خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی با ۲۶۰۱ همت و خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی با ۲۱۵ همت افزایش به ترتیب سه‌م ۲۱ و ۱۷۴درصدی در افزایش پایه پولی داشته‌اند. این حال خالص سایر اقلام با ۳۶ همت کاهش، سه‌م حدود ۳درصدی در کاهش پایه پولی داشته است که احتمالاً ناشی از کاهش تزریق نقدینگی در قالب عملیات بازار باز باشد. این تغییرات در حالی رخ داده است که در هشت ماهه ابتدایی سال در ۳سال گذشته، معمولاً خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی، نقش اساسی در افزایش پایه پولی ایفا کرده بود. نکته دیگر اینکه طی این دوره، خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی افزایش یافته‌است در حالی که در دوره مشابه در ۳ سال اخیر، این متغیر همیشه منفی بوده است. علاوه بر این، افزایش ۷۷ هزار میلیارد تومانی سرفصل بدهی دولت به بانک‌ها که ترزانامه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری در این دوره، یکی از عوامل اصلی افزایش حدود ۸۰هزار میلیارد تومانی بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی بوده و احتمالاً دولت به طور غیر مستقیم از این طریق سبب افزایش پایه پولی شده‌است. این موارد در کنار هم نشان دهنده تنگنای مالی دولت در این برهه زمانی نسبت به سال‌های قبل بوده است به طوری که در این دوره پایه پولی ۲۰۵درصد رشد داشته‌است در حالی که سال گذشته در همین مقطع رشد آن ۱۷۸ درصد بوده است. در واقع بررسی جزئیات این آمارها نشان می‌دهد، تا زمانی که دولت نتواند معضل کسری بودجه را به صورت ساختاری حل کند، بازی کردن با اجزای پایه پولی مشکلی را حل نخواهد کرد و تنها مشکلات را از یک بخش به بخش دیگری منتقل می‌کند به طوری که در این دوره شاهد افزایش مشکلات سیستم بانکی در تأمین نقدینگی مورد نیاز هستیم که ناشی از کاهش تزریق منابع در قالب ریپو و افزایش بدهی دولت به بانک‌ها است. نکته نگران کننده این است که آمارهای مربوط به جزئیات پایه پولی تا آبان ماه چنین روندی را نشان داده است در حالی که آمارهای مربوط به عملیات بازار باز و بازار بین بانکی در انتهای بهمن ماه، نشان از وضعیت بسیار دشوارتری برای سیستم بانکی دارد که البته ممکن است بخشی از آن به دلیل افزایش انتظارات تورمی باشد ولی این احتمال وجود دارد که بخش دیگر آن ناشی از ادامه رشد بدهی‌های دولت به سیستم بانکی بوده باشد. با این حال بایستی منتظر ماند و پس از انتشار جزئیات پایه پولی در ماه‌های بعد، در مورد این قضیه قضاوت کرد.

یک کارشناس بازار سرمایه به بررسی وضعیت بازار سرمایه پرداخت و از جاماندگی این بازار نسبت به بازارهای موازی که از اخذ برخی تصمیمات کلان ناشی شده است، اشاره کرد. حمید کوشکی در گفت‌و گو با ایسنا، با بیان اینکه برای بررسی کارآمد بودن اقدامات انجام شده باید وضعیت بازارهای مولد را در کنار بازارهای غیر مولد قرار داد، اظهار کرد: واقعیت این است که وضعیت بازار مولد که همان بازار سرمایه است مطلوب نیست در حالی که بازارهای غیر مولد از جمله خودرو، مسکن، طلا و ارز وضعیت خوبی دارند. این موضوع نشان می‌دهد که تصمیماتی که گرفته می‌شود به نفع بنگاه‌های اقتصادی نیست؛ آن‌هم در شرایطی که بنگاه‌ها نیازمند تاریخی‌ترین حمایت‌ها هستند ولی ادامه داد: البته موضوع فقط اخذ یک تصمیم نیست، بلکه بحث تایید و تکذیب تصمیمات است. یک روز تصمیمی اخذ و روز بعد رد می‌شود. این شرایط باعث شده است در موضوع سرمایه‌گذاری نمی‌توان روز بعد را پیش‌بینی کرد. در چنین شرایطی بیشترین آسیب به بخش مولد وارد می‌شود. در حالی که این بخش نیازمند آرامش است. این کارشناس بازار سرمایه به تفاوت نرخ دلار در سامانه نیما و بازار آزاد اشاره کرد و افزود: شرکت‌ها موظف هستند دلار خود را بانرخ ۲۸ و ۵۰۰ عرضه کنند. در حالی که هزینه‌های آن‌ها بر پایه رشد دلار آزاد است و روی این در آمده‌انیز ریسک‌های دیگر مانند قیمت سوخت، مالیات، عوارض صادرات و… وجود دارد. کوشکی با اشاره به مکانیسم خرید و فروش در بازار سرمایه عنوان کرد: پول قرار است و به دلیل ماهیت بازار سرمایه مکانیسم خرید و فروش در این بازار راحت است. همواره این تفکر وجود داشته است که متغیرهای اسمی مانند دلار، تورم، بازارهای جهانی و… محرک بورس بوده‌اند؛ عواملی که روی رفتار وند افزایشی دارند اما بازار سرمایه همچنان شرایط خوبی ندارد.

بعضی از ارگان‌ها به دنبال گرفتن خودرو از خودروسازان هستند رانت خودرویی نهادهای خاص

زهارسولی
روزنامه نگار

پای صدا و سیما نیز به بحث رانت خودرویی باز شد. مدیرعامل ایران خودرو در نشست خبری اخیر خود اعلام کرد: این سازمان در حالی که از اعطای رانت خودرویی انتقاد می‌کند که از خودروسازان خودرو خواسته است. سال ۱۴۰۱ در وزارت صمت صرف از بین بردن فضای رانتی بازار و توزیع خودرو در فضایی شفاف و عادلانه شد. اما اکنون که چیزی به پایان سال نمانده، مشاهدات نشان می‌دهد فضای رانتی تنها برای مردم از بین رفته و نهادهای خاص همچنان از رانت خودرویی استفاده می‌کنند. ۱۶ بهمن بود که خبرگزاری فارس خبری منتشر کرد که نشان می‌داد شرکت خودروسازی

در گفت وگویی «تدبیر تازه» با

یک کارشناس بازار سرمایه مطرح شد

چشم انداز

متعادل و

خشی‌پیش

روی بازار

سرمایه

فاطمه‌دینا
روزنامه نگار

یکی از موضوعاتی که در سال‌های گذشته موافقان و مخالفانی داشته، عرضه خودرو در بورس بوده است و پس از این که با کش و قوس‌های فراوان، عرضه خودرو در بازار محقق شد، نامه‌ای از سوی رئیس شورای رقابت به رئیس سازمان بورس مبنی بر غیرقانونی بودن عرضه خودرو در بورس منتشر شد که همین موضوع به اختلافات و مشکلات، دامن زد چرا که در این نامه نوشته شده بود به جز خودروهای هایما و تارا، عرضه دیگر خودروها در بازار سرمایه به خاطر انحصاری بودن، غیرقانونی است و این روند باید متوقف شده و فروش خودرو باید به شکل قبلی صورت بگیرد و همین موضوع، واکنش‌هایی را به همراه

داشت تا جایی که اعلام شد شورای عالی بورس، عهده دار عرضه خودرو در بورس کالا است و در این میان، نکته قابل توجه این است که اعضای شورای رقابت هم در خصوص این نامه، اتفاق نظر نداشتند و همه این‌ها دست به دست هم دادند تا به موضوع عرضه خودرو در بازار بورس که همیشه محل بحث بوده است، دامن نزنند.

حسین مریدسادات، کارشناس بازار سرمایه، در خصوص روند بورس در هفته گذشته بیان کرد: بورس در هفته گذشته، شرایط خوبی نداشت. زیرا فروشنده‌ها کاملاً روی تابلو مشخص بودند و بازار در بالاتکلیفی مطلق به سر می‌برد و اصلاح سنگینی هم صورت گرفت؛ هفته‌ای که نه تنها دلار با قیمت بیش از ۴۰هزار تومان رکورد زد، بلکه برای بازار سرمایه نیز، پُر فشار و پُر فروش به اتمام رسید و به همین دلیل، بورس همچنان ملولم واقع شده است و در شرایط خوبی به سر نمی‌برد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: هفته گذشته برای بازار سرمایه و فعالان این حوزه، بسیار پُر فشار و

کرمان موتور تعدادی خودرو به کارکنان سازمان حج و زیارت خارج از نوبت قرعه‌کشی و ارزان‌تر از بازار آزاد اعطا کرد. البته شرکت خودروسازی کرمان موتور در واکنش به این خبر اعلام کرد که چنین اقداماتی بین خودروسازان و نهادهای عادی است و همه نهادهای چنین اقدامی را انجام می‌دهند. پس از انتشار این خبر، صدا و سیما نیز در گزارشی آورد که این اقدام خودروسازان و نهادهای غیرقانونی است و حتی پای سازمان بازرسی را نیز به این ماجرا باز کرد. سازمان بازرسی در پاسخ به پرسش خبرنگار صداوسیما مبنی بر دریافت خودرو از خودروسازان سکوت کرد. تجارت‌نیوز نیز برای دریافت جزئیات بیشتر مجدداً از سازمان بازرسی پیگیری کرد و رئیس این سازمان در پاسخ به خبرنگار تجارت‌نیوز گفت که تا به حال چنین چیزی نشنیده است. حال با آغاز چنین جریان‌ی پای بسیاری از خودروسازان و نهادهای خاص به این موضوع کشیده شده است، یک خودروساز از موضع خود دفاع کرد. مهدی خطیبی، مدیرعامل ایران خودرو در نشست خودروساز

برگزار کرده بود گفت: اگر اختصاص خودرو به سازمان‌ها تخریف است، چرا سازمان صدا و سیما نامه زده و درخواست خودرو کرده است؟ البته صدا و سیما نیز در واکنش به اظهار نظر مدیرعامل ایران خودرو در اطلاعیه‌ای نوشت: رئیس سازمان صداوسیما چند ماه پیش، پس از اطلاع از نامه‌نگاری یکی از بخش‌های سازمان با یک مجموعه خودروساز برای دریافت خودرو، ضمن صدور دستور توقف این روند، جلوی پیگیری نامه را گرفته و تذکر لازم را داد و در نتیجه کلیه فرآیندهای اداری در این خصوص همان زمان کاملاً متوقف شد. البته خود خطیبی نیز فردای آن روز حرف خود را پس گرفت و در توضیحی گفت که صدا و سیما از سایپا درخواست خودرو کرده بود و نه از ماک‌گرچه این صحبت‌ها یکی پس از دیگری تکذیب شدند، اما به نظر می‌رسد به رغم اعلام غیرقانونی بودن این اقدامات، دریافت خودرو خارج از قرعه‌کشی و در واقع، با استفاده از رانت خودرویی بین نهادهای خاص تبدیل به رسمی شده است که ترک آن نیز دشوار پیش‌بینی می‌شود.

مانده‌ترین بازار است، ولی در هفته‌های گذشته دیدیم که با یک خبر عرضه شدن یا نشدن خودرو در بورس کالا، مشکلات عدیده‌ای برای بازار سرمایه به وجود آمد؛ به طوری که در این بازار، صدها هزار میلیارد تومان پول مردم آب شد و هیچ‌کسی هم پاسخگو نبود و به همین خاطر، برخی از فعالان بازار، از شورایی رقابت شکایت کردند. چون نمی‌توان به سخنان نسنجیده و احساسی، زبان چندصد هزار میلیارد تومانی به سهامداران و سرمایه‌گذاران وارد کرد.

مرید سادات در پایان خاطر نشان کرد: کلیّت بازار سرمایه روی گسره خودرو مثبت بود و اگر چه عرضه‌های خودرو در بورس کالا باعث شد که خودروسازان، صورتهای مالی جذابی را ارائه کنند، ولی همین خبر باعث شد که بازار دچار بهم ریختگی شود. از ایپرو، به طور کامل مشخص است که این بازار، بر اساس مباحث فاندامنرال و تکنیکال پیش نمی‌رود و در مقابل، شکل خبری به خود گرفته است و بدین صورت پیش می‌رود.

اقتصاد دانش بنیان، اقتصادی با اولویت حل مشکلات داخلی کشور

اقتصادی در اکثر کشورهای توسعه یافته است. بنابراین، در یک اقتصاد دانش بنیان، یک جزء مهم از ارزش دانش، محصولات و خدماتی که مبتنی بر تخصص فکری هستند، زمینه‌های فنی و علمی را پیش می‌برند و نوآوری را در کل اقتصاد تشویق می‌کنند. از آنجایی که دانش و فناوری به طور فزاینده‌ای پیچیده شده‌اند و اهمیت پیوند بین شرکت‌ها و سایر سازمان‌ها را به عنوان راهی برای کسب دانش تخصصی افزایش داده‌اند. یک توسعه اقتصادی می‌تواند، شامل رشد نوآوری در خدمات در اقتصادهای دانش بنیان باشد. اقتصاد دانش بنیان بر گرفته از، نهادها، سازمان‌ها دولتی و خصوصی است که مشوق‌هایی را برای کارآفرینی و استفاده از دانش فراهم می‌کند، که منجر به تولید نیروی کاری ماهر در صنعت می‌گردد. ذکر این نکته ضروری است

به جای منابع طبیعی یا کمک‌های فیزیکی، تا حد زیادی بر قابلیت‌های فکری متکی است. در اقتصاد دانش، محصولات و خدماتی که مبتنی بر تخصص فکری هستند، زمینه‌های فنی و علمی را پیش می‌برند و نوآوری را در کل اقتصاد تشویق می‌کنند. از آنجایی که دانش و فناوری به طور فزاینده‌ای پیچیده شده‌اند و اهمیت پیوند بین شرکت‌ها و سایر سازمان‌ها را به عنوان راهی برای کسب دانش تخصصی افزایش داده‌اند. یک توسعه اقتصادی می‌تواند، شامل رشد نوآوری در خدمات در اقتصادهای دانش بنیان باشد. اقتصاد دانش بنیان بر گرفته از، نهادها، سازمان‌ها دولتی و خصوصی است که مشوق‌هایی را برای کارآفرینی و استفاده از دانش فراهم می‌کند، که منجر به تولید نیروی کاری ماهر در صنعت می‌گردد. ذکر این نکته ضروری است

پای چینی‌ها به ساخت مسکن باز شد

تهاتر نفت در قبال ساخت مسکن

است که در مرحله اول ۲۰هزار میلیارد تومان از این طریق به طرح نهضت ملی مسکن اختصاص پیدا کند.حجت‌الاسلام احمد حسین فلاحی، نماینده مردم همدان و قائمین از قرار داد ساخت یک میلیون مسکن ملی توسط شرکت‌های خارجی چینی خبر داد و گفت که این شرکت چینی با مبلغی در حدود ۴ میلیون و ۷۰۰هزار تومان به ازای هر متر مربع و بهره‌گیری از مصالح و نیروی انسانی داخلی، ساخت این واحدها را بر عهده گرفته است. فلاحی در صحبت‌های خود به این نکته نیز اشاره کرد که این شرکت خارجی الزاماً مبلغی در ازای انجام تعهداتش دریافت نخواهد کرد و به تهاتر نفت بسندند کرده است.مسعود رهنما رئیس هیات عامل صندوق ملی مسکن نیز طی جلسه‌ای با جمعی از مدیران وزارت راه و شهرسازی و وزارت نفت، روش‌های تأمین مالی از محل اعتبار تهاتر نفت برای این صندوق تأمین مالی شده است.در شرایطی که رقم تسهیلات منظور شده در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ بسیار کمتر از آن چیزی است که در قانون مقرر شده است و از طرفی دیگر در طی یک سال و نیم اخیر بانک‌ها به جز بانک مسکن تمایلی نداشتند که منابع خود را به این طرح

که سیستم آموزشی خوب و دسترسی به زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) از مؤلفه‌های رشد

اقتصاد دانش بنیان خواهد بود. نمونه‌دهندای واقعی اقتصاد مبتنی بر دانش مؤسسات دانشگاهی، شرکت‌هایی که درگیر تحقیق و توسعه (R&D) هستند، برنامه‌ریزسانی که نرم‌افزارها و موتورهای جستجوی جدید را برای داده‌ها توسعه می‌دهند، و کارکنان سازمان‌هایی که از داده‌های دیجیتال برای بهبود کاری خود استفاده می‌کنند، همه اجزای یک اقتصاد دانش بنیان هستند. این کارگزاران اقتصادی مبتنی بر دانش و خدمات خود را به کارگران در زمینه‌های سنتی تر منتقل می‌کنند، مانند کشاورزی که از برنامه‌های نرم‌افزاری و راه‌حل‌های دیجیتال برای مدیریت بهتر محصولات کشاورزی خود استفاده می‌کنند، و یا روش‌های مراقبت پزشکی مبتنی بر فناوری پیشرفته مانند جراحی‌های دستیار ربات، که از آنها استفاده می‌کنند.

اختصاص دهند و طرف تقاضا هم از توانایی کافی برخوردار نبود و با توجه به محدودیت‌های تحریمی صادرات نفت ایران، توافق با شرکت‌های چینی می‌تواند به ساخت این واحدها کمک کرده و روند آن را تسریع کند. اما یکی از سوالات مهم این است که آیا شرکت‌های چینی خود در ساخت این واحدها دخیل هستند و یا از نیروی بومی و افراد متخصص داخلی در این زمینه کمک می‌گیرند؟ همچنین این سوؤال نیز مطرح است که با توجه به این سرمایه‌گذاری از طریق شرکت خارجی، امکان انتقال تکنولوژی‌های نوین و روش‌های جدید به‌تر ساخت و ساز فراهم می‌شود یا خیر، چرا که این سرمایه‌گذاری می‌تواند ظرفیت خوبی را برای به روز شدن پیمانکاران و ساخت ساختمان‌های با کیفیت ایجاد کند.از طرف دیگر نیز باید در نظر داشت که با توجه به افزایش نرخ تورم در بخش مصالح ساختمانی و تسهیلات کم‌اختصاص داده‌شده به طرح نهضت ملی مسکن در لایحه بودجه ۱۴۰۲، رقم ۲۰هزار میلیارد تومان هم ناچیز بوده و احتمالاً باز هم نتواند چندان در ساخت یک میلیون واحد مسکونی راهگشا باشد.

در نیمه اول سال ۱۴۰۱ در مجموع ۲۷۷ مورد بیمار محتمل هپاتیت A و E گزارش شده است که این رقم نسبت به شش ماهه ابتدای سال قبل، ۴۰ درصد افزایش داشته است.در نظام کشوری مراقبت بیماری های واگیر، هپاتیت های حاد A و E در گروه بیماری های مشمول گزارش دهی قرار دارد و بر این اساس اطلاعات کلیه بیماران که علائم بالینی و یافته‌های آزمایشگاهی آنها با تعاریف موارد محتمل و یا قطعی هپاتیت‌های حاد A و E منطبق باشند باید به گروه مدیریت بیماری های واگیر در حوزه معاونت بهداشتی گزارش شوند.بر این اساس در نیمه اول سال ۱۴۰۱ در مجموع ۲۷۷ مورد بیمار محتمل هپاتیت A و E گزارش شده است، این رقم نسبت به شش‌ش ماهه ابتدای سال ۴۰ درصد افزایش داشته است.از بین این موارد در ۲۱۶ مورد این تشخیص از نظر آزمایشگاهی قطعی بوده و HAV Igm Ab مثبت گزارش شده است.اکثریت موارد گزارش شده (یعنی ۶۲٫۵

گزارش مرکز آمار از آخرین تغییرات قیمتی

آمارهای مشکوک تورمی

مریم فکری

روزنامه نگار

گروه اقتصادی: آخرین گزارش رسمی دولت از تغییر قیمت‌ها، از افزایش تورم نقطه به نقطه به حدود ۵۲.۴ درصد حکایت دارد. این برای پنجمین ماه در طول امسال است که شاخص تورم نقطه‌ای (تورم بهمین ماه امسال نسبت به بهمین سال گذشته) از ۵۰ درصد عبور کرده و به حدود ۵۳.۴ درصد رسیده است. این در شرایطی است که تورم نقطه‌ای بهمین ماه به تورم تیرماه و پس از اجرای جراحی اقتصادی دولت بازگشت؛ به طوری که به بلافاصله پس از شوک قیمتی ای که با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در اردیبهشت‌ماه امسال اتفاق افتاد، نرخ تورم نقطه به نقطه در خردادماه به یک‌بارہ از ۳۹.۳ درصد در اردیبهشت‌ماه به ۵۲.۵ درصد در خردادماه تغییر پیدا کرد. این شاخص در تیرماه به ۵۴ درصد رسید و در مردادماه با ۱.۸ درصد کاهش به ۵۲.۲ درصد تغییر کرد.

گزارش های مرکز آمار نشان می دهد که نرخ تورم نقطه به نقطه از مردادماه روندی نزولی به خود گرفت؛ تا جایی که پایین ترین عدد در آبان ماه امسال ثبت شد که ۴۸.۱ درصد بود؛ این نقطه‌ای بود که مسوولان دولتی، از تخلیه کامل شوک تورمی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی سخن می گفتند و حتی پیش‌بینی ادامه این روند و کاهش نرخ تورم تا پایان سال را داشتند.

بانک مرکزی نیز طی گزارش های متعدد بر روی این موضوع تاکید داشت و در یک گزارش اعلام کرد: «طبق پیش بینی ها، اجرای طرح مردمی سازی یارانه‌ها و سیاست حذف ارز ترجیحی در ماه‌های نخست اجرای طرح موجب اصلاح و افزایش قیمت

گروه اقتصادی: قیمت گوشت قرمز در هفته‌های گذشته روند صعودی داشته و حالا اثر این اتفاق را می‌توانیم در فروشگاه‌های محصولات پروتئینی ببینیم.

این در حالی است که معلون امور ارتباطات مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت جهاد کشاورزی به تصاویر منتشر شده از گوشت بسته بندی و لوکس ۵۰۹ هزار تومانی واکنش نشان داد و نوشت که قیمت گوشت منجمد ایرانی ۱۵۰ هزار تومان است.

قیمت گوشت خورشتی بدون استخوان گوسفند داخلی مهیا پروتئین یک کیلو گرمی به ۵۰۹ هزار تومان رسیده است. همچنین برای خرید نیم کیلو گرم گوشت قرمز قیمتی‌ی گوسفند یا ۲۸۸ هزار تومان هزینه کنید.

دو کیلو سـر دست گوسفندی بویا پروتئین هم ۸۷۰ هزار تومان قیمت گذاری شده است. مثلا بسته ۳۰۰ گرمی کالباس برند کاپو که الان حدود ۱۶۷ هزار تومان قیمت دارد، یک ماه قبل ۱۱۶ هزار تومان فروخته می‌شد. یعنی در همین مدت کوتاه ۴۰ درصد گران شده‌است. مهین وضعیت را با شدت و حدی کمتر بین سایر برندهای مشهور شاهد هستیم. ۱۰ درصد به قیمت کالباس پرسی نیم کیلویی سولیکو اضافه شده و بسته نیم کیلویی کالباس خشک آندره به جای ۲۰۰ هزار تومان، حالا ۲۲۰ هزار تومان فروخته می‌شود. در این مطلب سراغ گران‌ترین بسته‌های کالباس در فروشگاه‌های پروتئینی رفتیم، ۱- قیمت کالباس پرسی آندره با وزن نیم کیلو ۲۲۱ هزار و ۹۹۰ تومان است. این یکی را یک ماه قبل می‌توانستید حدود ۲۰۰ هزار تومان بخرید و الان قیمت یک کیلو از آن را می‌توانیم حدود ۴۴۵ هزار تومان در نظر بگیریم، یعنی معادل قیمت دو کیلو گوشت قله‌و گاه گوسفندی.

افزایش ۴۰ درصدی ابتلا به هپاتیت در کشور
پریماسیدیان روزنامه نگار
(درصد ساکن مناطق روستایی هستند و ۵۳درصد از موارد بیماری در مردان رخ داده است. از لحاظ تفکیک گروه سنی، اغلب موارد در بین کودکان رخ داده است؛ به طوری که ۳۴ درصد موارد مربوط به گروه ۹ تا ۹ سال، ۲۰ درصد در گروه سنی ۱۰ تا۱۴ سال و ۱۷درصد مربوط به گروه سنی صفر تاچهار سال بوده است.در ۲۲درصد موارد سابقه تماس با مورد مظنون یا قطعی هپاتیت و در ۴۷ درصد موارد، مصرف آب آشامیدنی غیر ایمن ذکر شده است. شایع ترین علامت بیماری زردی (با ۶۸.۹ درصد) و درد شکم (با ۶۷.۲۶ درصد) گزارش شده است.بنابر اعلام دفتر مدیریت بیماری های کالاهای اساسی مرتبط با تخصیص ارز تر جیحی شد، اما با توجه به تقلیل و حتی حذف مولفه‌های افزایش دهنده نرخ تورم از این محل، روند افزایشی تورم ماهانه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در تیر ماه متوقف و معکوس شد و بنابر این انتظار می‌رود این روند کاهش‌ی تورم ماهانه استمرار داشته باشد. علاوه بر این با توجه به اینکه نرخ تورم سالانه معادل میانگین تورم ۱۲ ماهه است، با کند شدن روند افزایشی تورم ماهانه ناشی از تخلیه اثر حذف ارز ترجیحی، کاهش تورم سالانه نیز محتمل خواهد بود.»

■ هزینه افراد چقدر افزایش یافت؟

اما در واقعیت چه اتفاقی افتاد؟ در گزارش مرکز آمار ایران، اعداد و ارقام قابل توجهی دیده می‌شود که تغییر فاحش قیمت‌ها را در طول یک‌سال گذشته تأیید می‌کند؛ به طوری که در برخی کالاها حتی شاهد افزایش بیش از ۲۰۰ درصد تورم هم بوده‌ایم. براساس گزارش مرکز آمار ایران، شاخص تورم خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها در بهمین ماه امسال نسبت به بهمین ماه سال گذشته ۷۱.۵ درصد افزایش یافته است. به این ترتیب که در طول یک‌سال گذشته قیمت نان و غلات ۶۲.۲ درصد، گوشت قرمز، سفید و فرآورده‌های آن‌ها ۷۹.۹ درصد، گوشت قرمز و گوشت ماکیان ۸۷.۴درصد، ماهی‌ها و صدف‌داران ۴۰ درصد، شیر، پنیر و تخم‌مرغ ۸۲.۷ درصد، روغن‌ها و چربی‌ها ۲۴۶.۹ درصد، میوه و خشکبار ۴۴.۶درصد و سبزیجات ۶۵.۶درصد گران شده است. همچنین در بهمین ماه امسال نسبت به بهمین ماه سال گذشته هزینه دخانیات ۳۳.۷

بازار

افزایش ۴۰ درصدی ابتلا به هپاتیت در کشور
پریماسیدیان روزنامه نگار
(درصد ساکن مناطق روستایی هستند و ۵۳درصد از موارد بیماری در مردان رخ داده است. از لحاظ تفکیک گروه سنی، اغلب موارد در بین کودکان رخ داده است؛ به طوری که ۳۴ درصد موارد مربوط به گروه ۹ تا ۹ سال، ۲۰ درصد در گروه سنی ۱۰ تا۱۴ سال و ۱۷درصد مربوط به گروه سنی صفر تاچهار سال بوده است.در ۲۲درصد موارد سابقه تماس با مورد مظنون یا قطعی هپاتیت و در ۴۷ درصد موارد، مصرف آب آشامیدنی غیر ایمن ذکر شده است. شایع ترین علامت بیماری زردی (با ۶۸.۹ درصد) و درد شکم (با ۶۷.۲۶ درصد) گزارش شده است.بنابر اعلام دفتر مدیریت بیماری های

پوشاک و کفش ۴۶.۵ درصد، مسکن، آب، برق، گاز و سایر سـوخت‌ها ۳۹.۹درصد، بهداشت و درمان ۵۴.۳درصد، حمل‌ونقل ۵۰.۲درصد، ارتباطات ۱۵.۳ درصد، تفریح و فرهنگ ۲۲.۶درصد و هتل و رستوران ۷۸.۹درصد افزایش داشته است.

■ نرخ تورم ماهانه چگونه کاهش یافت؟

اما نکته قابل توجه در میان اعداد و ارقام منتشر شده توسط مرکز آمار در خصوص تورم بهمین ماه ۱۴۰۱ وجود دارد، کاهش ۳.۵ درصدی نرخ تورم ماهانه است. بنا به این گزارش، نرخ تورم ماهانه بهمین ۱۴۰۱ نزولی شد و به ۳.۵درصد رسید که در مقایسه با دی ماه، ۰.۸ واحد درصد کاهش داشته است.

مشاهده این عدد در حالی است که در گزارش رسمی دولت، از افزایش ۴.۷درصدی تورم بخش خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها خبر داده شده‌است. به این شکل که در بهمین ماه امسال نان و غلات ۲.۳درصد، گوشت قرمز، سفید و فرآورده‌های آن ۱۰.۵ درصد، گوشت قرمز و گوشت ماکیان ۱۰.۸ درصد، ماهی‌ها و صدف‌داران ۷.۸درصد، میوه و خشکبار ۱.۲ درصد، روغن‌ها و چربی‌ها ۰.۵ درصد و سبزیجات ۱۲.۴ درصد گران شده است. البته در گزارش مرکز آمار، نرخ ماهانه دخانیات در بهمین ماه ۱.۸ درصد، پوشاک و کفش ۳.۲درصد، مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها ۲.۶درصد، حمل‌ونقل ۳.۵درصد، بهداشت و درمان ۱.۶درصد، تفریح و فرهنگ ۲.۸درصد و ارتباطات ۲.۱ اعلام شده است. مشاهده تغییر قیمت‌ها در طول یک‌ماه گذشته در حال حاضر این سؤال را برای عموم مطرح می‌کند که در حالی‌که موجی از افزایش

واگیر وزارت بهداشت، رعایت بهداشت دست و شستشوی صحیح دست‌ها بویژه بعد از اجابت مزاج، قبل از تهیه و صرف غذا، استفاده از توالت بهداشتی و دفع بهداشتی فاضلاب، استفاده از آب آشامیدنی ایمن و بهداشتی، شستشو و ضد عفونی صحیح میوه و سبزیجات از جمله اقدامات اصلی جهت پیشگیری از ابتلا به انواع بیماری‌های منتقله از آب و غذا، شامل هپاتیت‌های A و E است.بیشترین موارد بروز هپاتیت A در کشور طی پنج سال گذشته مربوط به سال ۱۳۹۷ با سهم ابتلای بیش از ۱۶۰۰ مورد است.هپاتیت یک بیماری التهابی کبدی است. این بیماری معمولاً در اثر عفونت ویروسی ایجاد می‌شود، اما علل احتمالی دیگری نیز در ایجاد هپاتیت نقش دارند. این موارد شامل هپاتیت خود ایمنی و انواع دیگر هپاتیت هستند که در نتیجه عوارض ثانویه داروها، سموم و الکل روی می‌دهند. هپاتیت خود ایمنی نوعی بیماری است که در نتیجه تولید پادتن توسط بدن علیه بافت کبد ایجاد می‌شود.

۷	
چهارشنبه ۳ اسفند۱۴۰۱	اقتصاد
سال هفتم شماره ۳۰۲	

گزارش رسمی

دولت در این میان حاکی از

آن است نرخ

تورم سالانه از

ابتدای امسال

۸.۵ درصد

افزایش یافته؛

به طوری که

نرخ تورم از

۳۹.۲ درصد

در فروردین‌ماه

۱۴۰۱ به ۴۷.۷

درصد در

بهمین‌ماه ۱۴۰۱

تغییر کرده

است.

تجدیدتازه‌ها

هفته‌نامه

نگاه روز

ممنوعیت واردات آیفون ۱۴ به بهانه آرام کردن بازار ارز

دولت سه‌شنبه رسماً واردات گوشی‌های تلفن همراه با برند اپل و مدل آیفون ۱۴ را ممنوع اعلام کرد. بعد از اعلام رسمی ممنوعیت واردات گوشی‌های آیفون ۱۴ از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، سه‌شنبه گمرک جمهوری اسلامی ایران هم، واردات مسافری و پستی آیفون ۱۴ به کشور را از اول اسفند ۱۴۰۱ ممنوع اعلام کرد که البته مرجع ابلاغ‌کننده از نظر گمرک، باز هم وزارت صنعت، معدن و تجارت بوده است.

در این بخش‌نامه اینگونه ذکر شده بود که با توجه به نامه ۱۹ بهمین ماه سازمان توسعه تجارت و نامه ۱۲ بهمین سازمان مذکور، از تاریخ ۱۴۰۱.۱۲.۱ گوشی تلفن همراه با نشان تجاری اپل مدل ۱۴ و کلیه مدل‌های بعد از آن جزو لیست کالا‌های مجاز همراه مسافر و پستی ورودی به کشور نیست.

حالا برخی فعالان بازار موبایل می‌گویند که واردات مسافری گوشی‌های آیفون ۱۴ همراه مسافر در پروازهای ورودی طی روزهای گذشته به شدت افزایش یافته‌است و با توجه به مهلت چند روزه‌ای که تا اولین روز از آخرین ماه سال وجود دارد، همه به دنبال این هستند که گوشی‌های آیفون ۱۴ را وارد کشور کرده و با قیمت‌های گزاف به فروش برسانند.

در عین حال، فعالان بازار می‌گویند از روزی که زم‌زه‌ها و بخش‌نامه‌های مرتبط با ممنوعیت واردات گوشی‌های آیفون ۱۴ اعلام شده، قیمت گوشی‌های موجود در بازار به شدت افزایش یافته و حتی برخی از گوشی‌هاینیز به پست‌ها رفته‌اند تا زمان مناسب با قیمت بالاتر به فروش برسند؛ البته اکنون هم تقاضا در بازار برای خرید این گوشی‌ها به شدت بالا است و همین افزایش یکباره تقاضا نیز، منجر به برهم زدن تعادل بازار شده و راه را برای سوءاستفاده برخی دلالان مهیا کرده است.

در واقع، اکنون افرادی که قصد داشتند در ماه‌های آینده گوشی آیفون ۱۴ خریداری کنند، خریدهای خود را به خاطر اعلام ممنوعیت واردات به جلو انداخته‌اند و همین امر هم، تقاضای وافر ی را به بازار موبایل وارد کرده و تعادل عرضه و تقاضا را بر هم می‌زند.

اما مقامات ارشد دولتی از جمله رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران می‌گویند که دلیل این تصمیم دولت، آن است که ارز مورد نیاز برای واردات آیفون ۱۴ از کف بازار ارز جمع شده است. حالا یک متهم جدید به فهرست برهم زندگان بازار ارز اضافه شده و پس از رسانه‌ها، دلالان و گروه‌های سازماندهی شده داخلی و خارجی، موبایل و آیفون ۱۴ هم به یکی از مظنونان افزایش قیمت ارز در روزهای گذشته تبدیل شده است. حال آنکه مجموعه سیاست‌های که دولت برای مدیریت بازار ارز در نظر گرفته، یکی از عوامل اصلی برهم خوردن بازار ارز است.

علیرضا پیمان پاک، رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران بایان اینکه سالانه ۶۰۰ میلیون دلار صرف واردات موبایل آیفون می‌شود، می‌گوید: ۷۰ درصد واردات مسافری گوشی‌های تلفن همراه مربوط به برند اپل است که همه آنها، نیازمند اختصاص حداقل ۶۰۰ دلار ارز دارند؛ به نحوی که واردات گوشی‌های تلفن همراه مسافری با ارز حتی آزاد، تبدیل به کسب و کاری سودمند شده و موجب تحریک بازار قاچاق هم می‌شود. به گفته او، واردات مسافری گوشی‌های تلفن همراه، یک شبکه غیررسمی تجاری را تشکیل داده و خود به یک کسب و کار تبدیل شده است. پیمان پاک می‌گوید که تمامی گوشی‌های بالای ۶۰۰ دلار با ارز حاصل از صادرات و در مکانیزم واردات در مقابل صادرات تأمین مالی شده و ارز نیمایی به آنها تعلق نمی‌گیرد. انتقادی که بر برخی دیگر از فعالان بازار به صحبت‌های او مطرح می‌کنند، این است که اگر صرفاً واردات گوشی‌های آیفون ۱۴ به دلیل ارزبری ممنوع اعلام شده است، برخی از مدل‌های سامسونگ نیز همین ارزبری را دارند و عموماً با قیمت بالای ۵۶۰۰ دلار تأمین می‌شوند؛ در حالی‌که تنها برند اپل زیر دین بین دولت قرار دارد. این انتقاد است که البته همواره به نوع نگاه دولت به گوشی‌های آیفون وارد بوده، به خصوص اینکه هم اکنون قیمت آیفون ۱۳ حتی به ۱۰۰ میلیون تومان هم بنا به برخی روایات رسیده است. به هر حال به نظر می‌رسد هر محدودیتی با ممنوعیتی که دولت بر سر راه واردات آنهم بر روی کالا‌های که نیاز داخلی در مورد آنها وجود دارد صورت گیرد، به‌طور قطع نه تنها قیمت را برای مصرف‌کننده بالا برده و بازار را دچار هرج و مرج و رانت می‌کند، بلکه به دلیل عطش نیازی که در بازار وجود دارد، قاچاق را هم رونق می‌بخشد و این ماجرای است که بارها بارها در اقتصاد ایران تکرار شده و دولت سبزدهم هم همچون دولت‌های گذشته، در مسیر خطای آن گام برداشته است.

تأثیر تحریم‌های اروپا بر تجارت ایران و سوئیس

شریف نظام‌مافی در گفت‌وگو با ایلتار رئیس اتاق بازرگانی ایران و سوئیس درباره مرادات تجاری ایران و سوئیس، درباره تأثیر لنو اینستکس از سوی اروپا بر مرادوات دو کشور گفت: اصولاً اینستکس به خاطر محدودیت‌های تحریمی سرویسی بر عدم امکان تجارت آزاد بوده است و در این مقطع تفاوتی ندارد. اینستکس ایده‌ای بود هیچ‌وقت به طور واقعی عملی نشد، اصولاً زاده یک محدودیت بود و از این جهت نمی‌شد انتظار داشت که تسهیل‌گر اقتصاد و تجارت آزاد باشد. بنابراین بسته شدن آن اهمیت چندانی ندارد زیرا در فضای فنی ساختار اینستکس هم نمی‌توانست برای بالا بردن حجم تجارت کار خاصی انجام دهد.

گزارش

«تدبیر تازه»از خوی انحصار گری دولت گزارش می دهد

کلاف سردرگم خودرو سازی دولتی

سعیدقصابیان روزنامه نگار

گروه راه ومسکن:راه دور نرویم، همین اسفندماه گذشته رئیس جمهور با حضور در شرکت ایران خودرو دستوراتی صادر کرد که به فرمان هشت ماده‌ای مشهور شد. از جمله:

الف) تولید خودرو در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ حداقل ۵۰٪ افزایش یابد؛ فرمانی که محقق نشد.

ب) حداقل یک «خودروی اقتصادی» تولید شود؛ هنوز حتی تعریف مشخصی برای خودرو اقتصادی ارائه نشده‌است چه برسد به تولید آن. پ)در سال۱۴۰۱ حداقل تولید سه خودروی قدیمی متوقف و سه خودرو جدید با کیفیت مطلوب، تولید و عرضه شـوند؛ فرمانی که محقق نشد.

ت) تولید خودروهای جدید و پیشرفته، خودروهای برقی، متصل و خودروان گسترش یابند؛اولا) معلوم نیست صنعت خودرو سازی دولتی چه هنوز اندر خم مونتاز خودروهای درجه چندم و بعضا خارج از رده اروپایی و آسیایی ست چطور می تواند سراغ خودرو پیشرفته و برقی و خودروان برود؟ ثانيا) خودروان ها هنوز در دنیا بصورت کامل تجاری نشده‌اند. ثالثا) با این سوخت ارزان که به خودرو فسیلی سوز می‌دهید چطور انتظار دارید که خودرو برقی توجه اقتصادی داشته باشد؟ ث) خودروهای دپو شده ترخیص شوند؛ با هشدار و دخالت دادستانی، جلو احکارت خودرو و شیطنت خودرو سازان گرفته شد و این مطالبه تا حد زیادی محقق شد.

ج) موانع قانونی و اجرایی واردات خودرو در سال ۱۴۰۱، حداکثر ظرف ۳ماه آینده رفع گردد؛ سال به آخر رسیده وو عده حضرات برای واردات صد هزار خودرو محقق نشده. این آئین شامل شرط‌های ست (از جمله الزام به واردات تکنولوژی و شنآوری سود باز گانی) که علاوه بر حفظ انحصار تولید در دست خودرو سازان، انحصار واردات را هم در اختیار آنها قرار می‌دهد. امروز بر همه آشکار شده که نه‌مذ این آئین نامه، کلاهی برای حضور رقیب خارجی به هدف بهبود کیفیت و کاهش قیمت خودروی داخلی بدست نمی‌آید.

چ) صادرات خودرو افزایش پیدا کند؛ معلوم نیست در شرایط تحریم و عدم امکان مبادله پول با خارج و کیفیت پایین محصولات و عقب بودن عرضه از تقاضای بازار داخل، چطور می‌شود از صادرات صحبت کرد؟

ح) قرعه کشی حذف شود؛ که نشد.

خ) تکرار چند باره ادعای واگذاری مدیریت شرکت‌های خودرو ساز دولتی؛ رئیس سازمان خصوصی سازی در شهریور ۱۴۰۱ پرسید: کدام عاقلی سهام خودرو ساز زیان ده را می‌خرد؟

بعد از این کارنامه مردود در اجرای فرامین خودروبی رئیس دستگاه اجرائی کشور و در حالی که هیچکس بابت عدم تحقق این فرامین مواذنه نمی‌شود، این روزها سردرگمی سیاست گذاران رنگارنگ دولتی در مقوله خودرو به مراحل جالب و تماشائی اش رسیده است. بعد از چند ماه دور افتادن شورای رقابت از داستان خودرو، این شورا دوباره به میدان برگشته و چند روز پیش حکم داد که همه خودروها انحصاری تشخیص داده‌می شوند و فرمولی برای قیمت گذاری معین کرد و فرمان داد که هیچ خودرویی اجازه عرضه در بورس را ندارد. وزارت صمت در این خصوص موضع روشنی نگرفته و تصمیم گیری را به دیگر نهادها واگذار کرده و خود را در مقام مجری قرار داده است. اما خودرو سازهای دولتی بر خلاف پدر، عَلم اعتراض برداشته‌اند و بشدت با مصوبه شورای رقابت مخالفت کرده‌اند که به هیچ وجه زیر بار آن نمی‌رویم. شاید تقسیم کار اعلام نشده‌ای بین پدر و فرزند ان آبی و نارنجی در مواجهه با این حکم انجام شده باشد.

اهالی بورس هم اصل ماجرا را زیر سؤال برده‌اند که اصلا کی گفته که خودرو یک کالای انحصاری ست؟ شورای عالی بورس برای دستور شورای رقابت ترهم خورد نکرد و یکبار دیگر بر ادامه عرضه خودرو در بورس تأکید کرد. هیچ کدام کوتاه نمی‌آیند و شاید کار به جلسه سران سه قوه بکشد.در پیچ دیگری در این مسیر، کمیسیون تلفیق مجلس مصوب کرده که همه خودروها باید در بورس عرضه شوند و قیمتی که شورای رقابت تعیین می‌کند، حکم قیمت پایه در بورس را دارد. ضمناً ۸۵درصد تفاوت قیمت کشف شده در بورس منهای قیمت پایه شورای رقابت باید به حساب وزارت کشور و سازمان شهرداری‌ها… برود. مجلس در صدد است که به خرج خودرو سازان دستی به سر و روی حمل و نقل عمومی بکشد. مخالفت بورس در کنار این مصوبه کمیسیون تلفیق (حتی قبل از تصویب نهائی آن) باعث بالا رفتن ارزش سهام خودروئی و صعود شاخص کل بورس به بالای یک میلیون و پانصد و پنجاه هزار واحد در پایان هفته سوم بهم مان شد. این کلاف سردرگم خودرو سازی دولتی همه از خوی انحصار گری دولت ناشی می‌شود. دستگاه دولت در ایران به انحصار معتاد است. اعتیادی چنان حد که فرمان و دستور رئیس جمهور هم جلایش نمی‌کند. این اعتیاد نه جدید است نه محدود به دولت مستقر. خودرو ساز دولتی حاضر نیست تن به رقابت با محصول خارجی بدهد چرا که شکست خیزی ست. نه کیفیتش بر تر است نه قیمتش مقبول. این قیمت‌های غیر رقابتی در شرایطی ست که دولتی‌ها آب و انرژی و کارگر ارزان هم دارند که خارجی‌ها ندارد. نزدیک ۱۵۰ هزار میلیارد تومان ضرر انباشته روی دست ملت گذاشته‌اند اما با اعتماد بنفس کامل سینه را جلو می‌دهند و از ظرفیت‌های صنعت خودرو سازی!!!!سخن دراز می‌کنند و آن موتور محرک اقتصاد معرفی می‌کنند!!! این موتور نه تنها محرک نیست بلکه شاتون زده و چند نفر باید این ماشین را هل بدهند به کنار چاده راه را بند بیاورند. سر نخ این کلاف تو در تو فقط با خروج کامل و بی قید و شرط دولت از خودرو سازی پیدا می‌شود.

بر اساس اعلام رئیس اداره کل اعتبارات بانک مسکن نرخ وام طرح نهضت ملی مسکن از ۱۸ به ۲۳ درصد در قراردادهای جدید افزایش پیدا کرده است. این امر کل سود پرداختی متقاضی این تسهیلات را به حدود یک میلیارد و ۶۴۲ میلیون تومان می‌رساند.

«نرخ تسهیلات طرح نهضت ملی از ۱۸ به ۲۳ درصد در قراردادهای جدید رسیده‌است» این جمله‌ای بود که رئیس اداره کل اعتبارات بانک مسکن صبح امروز بیان کرد. بنابراین کل سود پرداختی متقاضی این تسهیلات به حدود یک میلیارد و ۶۴۲ میلیون تومان می‌رسد.

وی همچنین در بخشی دیگر در صحبت‌هایش تأکید کرد اقساط متقاضیانی که در حال پرداخت تسهیلات هستند تقریبا به حدود هشت و نیم تا ۹ میلیون تومان افزایش پیدا خواهد کرد این در حالی است که همین حالا نیز بازار مسکن در وضعیت نابسامانی به سر می‌برد و وام‌های این حوزه با سود ۱۸

نرخ بهره وام مسکن

به ۳۰ درصد رسید

اوج گیری انتظارات تورمی مسکن

آرمان علایی روزبهبانی روزنامه نگار

گروه راه ومسکن:نرخ بهره اسمی وام مسکن به ۲۳ درصد رسیده است و با قیمت کنونی اوراق حق تقدم وام مسکن (تسه) نرخ بهره حقیقی به بیش از ۳۰ درصد رسیده است. این یعنی برای دریافت خالص ۳۰۰ میلیون تومان وام، باید ماهانه حدود بیش از ۸ میلیون تومان و در مجموع ۱.۲ میلیارد تومان بازپرداخت داشت. این یعنی فردی که وام خرید مسکن دریافت می‌کند انتظارات تورمی بالایی دارد که بهره ۳۰ درصدی نیز برایش به صرفه است و این تصور خود بر تاملط ملک و دیگر بازارها می‌افزاید. با رقم کنونی وام مسکن و بازپرداخت ماهانه بیش از ۸ میلیون تومانی تنها می‌توان ۶متر خانه در تهران خریداری کرد. البته یکی از اعضای هیئت مدیره بانک مسکن خبر از افزایش ۵۰ درصدی مبلغ وام داده که در این شرایط هم باید به مدت ۱۲ سال ماهانه ۱۲.۵ میلیون تومان سقسط پرداخت کرد تا با پول آن بتوان یک اتاق ۹ متری خریداری کرد. اما راه حل خروج از این دو راهی مبلغ وام پایین و اقساط سنگین چیست؟

طی روزهای گذشته نرخ بهره اسمی وام خرید مسکن با اوراق از ۱۷.۵ در صد به ۲۳ در صد افزایش یافت. البته این عدد را نمی‌توان به عنوان نرخ بهره واقعی این وام در نظر گرفت. زیرا برای دریافت وام مسکن باید اوراق تسه هم از بورس خریداری شود که خود هزینه سنگینی دارد. به عبارتی وام مسکن ۴۰۰ میلیون تومانی با نرخ بهره ۲۳ در صد برای ۱۲ سال

قسط وام نهضت ملی مسکن ۹ میلیون تومان شد
مأموریت غیرممکن خانه دار شدن!

میناعلیزاده روزنامه نگار

درصد نیز چندان مرهم خوبی برای دوای دردهای مربوط ناتوانی مردم برای ساخت و خرید مسکن نبوده است. ایرانی‌ها این روزها بیشتر از هر زمانی از آرزوی خانه‌دار شدن فاصله گرفته‌اند و به نظر می‌آید این شرایط وضعیت سخت‌تری را نیز شاهد خواهد بود.از سوی دیگر حداقل دستمزداز سوی وزارت کار هفت میلیون و ۹۲۰ هزار تومان اعلام شده و این یعنی قسر زیادی از مردم توانایی بازپرداخت تسهیلات را نخواهند داشت. این موضوع همچنین می‌تواند تمایل سازندگان را برای طرح‌های انبوه کاهش دهد،

قسط وام مسکن

به ۳۰ درصد رسید

هر چند که همین حالا نیز بسیاری از انبوه‌سازان از کار ساخت و ساز فاصله گرفته‌اند و رکود در این حوزه بخش مسکن را از سمت عرضه نیز با مشکل مواجه کرده است. حتی در کشوری مثل ترکیه نیز که تورم آن در سال‌های اخیر روندی صعودی را طی کرده و اکنون در وضعیت نامناسبی به سر می‌برد مردم با داشتن حدود ۳۰ درصد از کل پول مسکن باقی آن را می‌توانند وام بگیرند. سود این وام در سال ۲۰۲۲ کمتر از ۱۵ درصد برآورد شده است. بازار مسکن اکنون چه از سمت عرضه و چه از سمت تقاضا در وضعیتی نامتعادل است. این بازار مولد که از بخش‌های بنیادین در اقتصاد محسوب می‌شود هر ماه با افزایش قیمت مواجه است. بر اساس آمارهای بانک مرکزی اکنون متوسط قیمت مسکن در کلانشهر تهران به حدود ۵۵ میلیون تومان رسیده است. یعنی هر فرد برای خرید یک خانه کوچک متراژ ۶۰ متری در این شهر حدود سه میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان باید هزینه کند.

شدید و نرخ بهره دستوری است. فرض کنید بانک با بهره ۲۰ درصد وام بدهد و تورم ۵۰ درصد باشد؛ در این شرایط بعد از مدتی بانک عملا ورشکست می‌شود چرا که بابت هر وامی که می‌دهد حدود ۳۰ درصد از دارایی‌هایش آب می‌رود. از طرفی دیگر هم اگر امیدوار باشیم روزی دوباره تورم‌های ۵۰ درصدی به پایان برسد و نرخ آن معقول شود، وام گیرنده‌ای که نرخ ۵۰ درصد تأمین مالی کرده است، با تورم ۱۰ درصدی سالانه ۴۰ درصد زیان می‌کند و عملا او هم ورشکست می‌شود.

در چنین شرایطی راهکار وام‌های بلندمدت ۲۰ تا ۵۰ ساله با نرخ بهره شناور (مصون از تورم) است. یعنی اگر سالی تورم بالا رفت نرخ بهره هم متناسب با آن بیشتر شود که بانک دچار زیان نشود و اگر هم تورم نزولی شد نرخ بهره کاهش یابد تا وام گیرندگان با خسران عجیب مواجه نشوند. چنین شرایطی منجر به افزایش انگیزه بانک‌ها برای وام دهی و کاهش انگیزه برای ملک‌بازی می‌شود. (بخوانید: راز علاقه بانک‌ها به ملک‌بازی؟) یعنی بانک‌ها به فعالیت اصلی و مولفقی خود برمی‌گردند و با منابع مالی عظیم خود در بازار ملک و بازار پول اختلال ایجاد نمی‌کنند. در این شرایط رویه‌های دولت برای این که ۲۰ درصد منابع بانکی به سمت وام‌های مربوط به تورم بی‌برود هم تغییر می‌شود و مردم هم می‌توانند با نرخی منطقی (نه گران و نه رانتی) تأمین مالی کنند و با درصد وام بیشتری اقدام به خرید خانه کنند.

گفت و گو

در گفت و گو با کارشناسان بازار مسکن بررسی شد

راهکار حل مشکلات پروژه نهضت ملی مسکن

اجاره‌داری که بخشی از طرح‌ها را به عنوان خانه‌های اجاره‌ای می‌سازند و در مقابل این ساخت و سازها نیز یا زمین‌هایی با آنها تهات می‌شود و یا پروژه‌هایی آزاد می‌شود و در نهایت امکان قیمت‌گذاری روی آنها را فراهم می‌کند.

■ **دولت ناتوان از ساخت ۴ میلیون مسکن**
رئیس کانون انبوه‌سازان کشور در نهایت بیان کرد: این ایده‌آلی که ایجاد شده تا حتما دولت چهار میلیون واحد بسازد باید شکسته شود. امکان ساخت چهار میلیون واحد در این دولت وجود ندارد. در حالی که با کمک بخش خصوصی یک میلیون مسکن نیز در این دولت ساخته شود نیز یک اتفاق بزرگ است. البته این موضوعات در حالی است تمایل انبوه‌سازان داخلی برای ساخت و ساز در سال‌های گذشته تا حدود زیادی کاهش یافته است. تورم و گرانی هر روز قیمت مصالح و موارد مرتبط دیگر را افزایش می‌دهد و همین موضوع باعث می‌شود سودی قابل پیش‌بینی برای انبوه‌سازان و جود نداشته باشد. همچنین دولت هنوز برای پروژه‌های مسکن مهر به انبوه‌سازان به‌دکار است و مشخص نیست با این اوصاف هنوز هم تمایل قابل قبولی برای شرکت در پروژه‌های مسکن ملی از سوی غالب انبوه‌سازان وجود داشته باشد. بنابراین همان طور که گفته شد بهتر است دولت با واقع‌بینی بیشتر در خصوص تعداد واحدها مسکونی و با استفاده از ظرفیت‌های داخلی سعی بر به ثمر رساندن پروژه‌های داشته باشد که بیشتر از یک سال از مطرح کردن آن گذشته، اما هنوز کلنگ یک آپارتمان هم تا به حال خورده نشده است.

■ **ساخت و ساز واحدهای اجاره‌ای**

مر تضوی همچنین راه حل دیگری برای مشکلات پروژه نهضت ملی مسکن پیشنهاد داد و گفت: بخش دیگری از ساخت و سازها نیز می‌تواند ساخت و ساز واحدهای اجاره‌ای باشد. بنگاه‌های خصوصی

قسط بندی می‌شود اما مساله این است که با توجه به قیمت اوراق تسه، بعضاً تا بیش از ۱۰۰ میلیون تومان باید هزینه بسزای خرید اوراق پرداخت کرد. چنین چیزی به این معنی است که مشتری در عمل تنها ۳۰۰ میلیون تومان وام می‌گیرد اما باید برای وام ۴۰۰ میلیون تومانی با بهره ۲۳ درصدی اقساط پرداخت کند. در چنین شرایطی نرخ بهره حقیقی و واقعی وام مسکن می‌تواند تا بیش از ۳۰ درصد هم برسد.

قسط بندی می‌شود اما مساله این است که با توجه به قیمت اوراق تسه، بعضاً تا بیش از ۱۰۰ میلیون تومان باید هزینه بسزای خرید اوراق پرداخت کرد. چنین چیزی به این معنی است که مشتری در عمل تنها ۳۰۰ میلیون تومان وام می‌گیرد اما باید برای وام ۴۰۰ میلیون تومانی با بهره ۲۳ درصدی اقساط پرداخت کند. در چنین شرایطی نرخ بهره حقیقی و واقعی وام مسکن می‌تواند تا بیش از ۳۰ درصد هم برسد.

قسط بندی می‌شود اما مساله این است که با توجه به قیمت اوراق تسه، بعضاً تا بیش از ۱۰۰ میلیون تومان باید هزینه بسزای خرید اوراق پرداخت کرد. چنین چیزی به این معنی است که مشتری در عمل تنها ۳۰۰ میلیون تومان وام می‌گیرد اما باید برای وام ۴۰۰ میلیون تومانی با بهره ۲۳ درصدی اقساط پرداخت کند. در چنین شرایطی نرخ بهره حقیقی و واقعی وام مسکن می‌تواند تا بیش از ۳۰ درصد هم برسد.

این در حالی است که قبل از افزایش نرخ بهره دسوری از ۱۷ به ۲۳ درصد، با توجه به قیمت حدودا ۱۳۰ هزار تومانی اوراق، نرخ بهره حقیقی حدود ۲۶ درصد بود. هر چند انتظار می‌رود با افزایش نرخ بهره دستوری، تقاضا برای خرید تسه کاهش یابد و در پی آن قیمت اوراق تسهیلات مسکن هم در روند نزولی قرار بگیرد. اما حتی اگر به حدود ۶۵ هزار تومان هم برسد همچنان نرخ بهره حقیقی رقمی در حدود ۲۸ درصد است. البته همزمان با اعلام خبر افزایش نرخ سود وام مسکن، یکی دیگر از اعضای هیئت مدیره این بانک خبر از احتمال افزایش ۵۰ درصدی سقف وام مسکن داد. چنین اتفاقی می‌تواند تقاضا برای دریافت وام را دوباره تقویت کند و جلوی ریزش سنگین قیمت اوراق را بگیرد. در همین دلیل برآورد می‌شود که قیمت تسه‌ها به محدوده ۱۰۰ هزار تومانی برسد و نرخ بهره حقیقی وام هم حدود ۳۰ درصد.

میناعلیزاده روزنامه نگار

گروه راه ومسکن: چند روز پیش بود که خبر مذاکرات ایران و چین بر سر ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی توسط سرمایه‌گذاران چینی مطرح شد. این خبر البته از سوی وزارت راه و شهر سازی تکذیب شد. اما هنوز زمزمه حضور چینی‌ها در پروژه‌های مسکن ایران مطرح است.

موضوع مذاکره با چینی‌ها برای ورود به ساخت مسکن در قالب قانون جهش تولید و تأمین مسکن، اولین بار ۱۹ مهرماه از سوی یک نماینده مجلس مطرح شد. هر چند او گفته‌های خود را تکذیب کرد، اما مسئولان وقت وزارت راه و شهرسازی ضمن اشاره به استفاده از توان شرکت‌های خارجی به منظور ارتقای تکنولوژی ساخت در ایران، گفته بودند که قرار نیست خارجی‌ها مسکن بسازند بلکه فناوری وارد می‌کنند. حالا مجدداً با سفر رئیس جمهوری به چین خبر دیگری منتشر شد مبنی بر اینکه مذاکراتی از سوی وزیر راه و شهر سازی با طرف‌های چینی برای ساخت چهار میلیون واحد مسکونی صورت گرفته و طرف چینی این درخواست را رد کرده است. با وجود اینکه این خبر از سوی وزارت راه و شهر سازی تکذیب شد، اما هنوز زمزمه‌هایی در خصوص حضور چینی‌ها برای اجرای این طرح وجود دارد. اکنون این سؤال مطرح است که چرا با وجود ظرفیت انبوه‌سازان داخلی باید از سرمایه‌گذار خارجی برای اجرای این طرح استفاده کرد؟

■ **مذاکراتی در راه است؟**

محمد مرتضوی، رئیس کانون انبوه‌سازان کشور در این خصوص به تجارت‌نیوز گفت: خوشبختانه اخباری منتشر شد از وزارت راه که این موضوع را

بهبود شفافیت از طریق انتشار اسامی بدهکاران کلان وسرعت بخشیدن به پرداخت تسهیلات خرداز طریق حذف ضامن ازمهمترین مواردی است که درکارنامه یکساله وزارت امور اقتصادی وداریی در حوزه بانکی دیده میشود.

به گزارش وزارت اقتصاد و دارایی، دی ماه سال گذشته بود که نشست رئیس جمهور با مدیران عامل بانک‌ها برگزار شد، نشست که طی ۱۰ سال قبل برگزار نشده بود و بسیاری از اصلاحات الزامی نظام بانکی بر زمین مانده بود.تسهیل دسترسی مردم به تسهیلات خرد بدون نیاز به ضامن بر مبنای اعتبارسنجی و شفافیت با انتشار اسامی ابربدهکاران بانکی از اولویت‌هایی بود که از سوی وزیر اقتصاد در این نشست مطرح شد که حالا یکسال پس از آن دیدار، تحقق این مورد در کارنامه عملکرد این وزارتخانه دیده می‌شود.انتشار مانده تسهیلات، تعهدات کلان و

بخشش سود مازاد و جرایم بانکی

در بسته وصول مطالبات بانک‌های دولتی؛

توزیع رانت در بانک‌های دولتی

مهسانجاتی

روزنامه نگار

گروه بازار مالی: اخیرا وزیر اقتصاد از بخشش سود مازاد و جرایم بانکی در بسته وصول مطالبات بانک‌های دولتی و بانک‌های تحت مدیریت دولت‌از ابتدای اسفند ماه سال جاری خبر داد. اما انتقادی که به این تصمیم وارد می شود این است که چرا با توجه به تورم فزاینده کشور و همچنین با علم افراد به اینکه بازپرداخت وام در موعدهای تعیین شده باید انجام شود، این رویه در

پیش گرفته شده است؟!

هفته گذشته، وزیر اقتصاد، سید احسان خاندوزی، در حاشیه جلسه هیات دولت به این نکته اشاره کرد که با توافق مدیران عامل بانک‌های دولتی و بانک‌های تحت مدیریت این وزارتخانه برای اجرای طرحی با هدف وصول مطالبات غیر تجاری و مساعدت با افرادی که به علت مشکلات اقتصادی امکان بازپرداخت به موقع تسهیلات خود نداشته‌اند، ضمن رعایت کامل قوانین و مقررات ابلاغی بانک مرکزی و در چارچوب اختیارات اعطایی شورای پول و اعتبار، بخشش سود مازاد و جرایم بانکی در قالب بسته وصول مطالبات موقع تسهیلات خود نداشته‌اند، ضمن رعایت کامل قوانین و مقررات ابلاغی بانک مرکزی و در چارچوب اختیارات اعطایی شورای پول و اعتبار، بخشش سود مازاد و جرایم بانکی در قالب بسته وصول مطالبات غیر تجاری در کان ذی‌صلاح آن بانک مصوب و برای اطلاع‌رسانی به صورت عمومی در تان‌نامای بانک‌های مشمول منتشر می شود.

وزیر اقتصاد توضیح داد: بر اساس این مقرره، در صورتی که بدهکار کل مبلغ بدهی خود را به صورت نقدی تسویه کند، بانک مکلف است با اعطای اختیار به شعب و بدون نیاز به اخذ مجدد مصوبه در سطوح بالاتر، جرایم

بروزرسانی اسامی بدهکاران بانکی

فاطمه صفری دهکردی

روزنامه نگار

مانده تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط برای هر یک از اشخاص حقیقی یا حقوقی، افشای اسامی ابربدهکاران بانکی در فروردین ماه گذشته و به روزرسانی آن در آذرماه، تشکیل کمیته ویژه نظارت بر نحوه مصرف تسهیلات کلان و بازگذاری صورت‌های مالی اصلی میان دورهای به‌صورت سه‌ماهه، شش‌ماهه، نه‌ماهه و صورت‌های مالی سالانه سامانه کدال از جمله اقداماتی بود که در یکسال گذشته به سرانجام رسیده است.

■ **اعطای ۴۷.۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات خرد بدون ضامن**

وزارت امور اقتصادی و دارایی با توافق بانک‌های دولتی و خصوصی، طرح پرداخت تسهیلات خرد بر مبنای اعتبارسنجی و یا حداقل وثایق را در دو سطح تا ۵۰ میلیون تومان و ۵۰ میلیون ریال تا ۱۰۰ میلیون تومان در گام اول برای کارکنان، بازنشستگان و مستمری بگیران دستگاه‌های دولتی، عمومی، غیردولتی و شرکت‌های بزرگ، این مصوبه را از ۲۹ دی ماه سال گذشته به بانک‌های یادشده ابلاغ کرد. از این تاریخ تا ۱۵ آذر ماه یعنی کمتر از یک سال پس از دیدار رئیس جمهور با مدیران عامل بانک‌ها، یک میلیون و ۲۹۳ هزار و ۲۱۶ فقره به مبلغ ۴۷۵ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداخت شد.اعطای تسهیلات اربعین یکی دیگر از اقدامات به ثمر نشست در راستای دسترسی مردم به تسهیلات خرد بود که به حدود ۳۱۰ هزار ۸۷۶ نفر بالغ بر مبلغ یک هزار و ۴۴۹ میلیارد تومان، تسهیلات پرداخت شد.

چيست؟

در ابتدا بايد گفت افرادی که از بانک‌ها وام دریافت کرده‌اند، با ارائه ضامن و پذیرش بازگردانن مبلغ قرض گرفته شده به همراه سود بانکی، ضمانت داده‌اند که

این مبلغ را به موقع بازگردانند. از طرفی، س‌والی که مطرح می‌شود این است، افرادی که اقساط آنها برای مدت طولانی به تعویق افتاده، چرا در این مدت، بانک وام‌دهنده اقدامی موثر برای دریافت این مبلغ از ضامن فرد وام گیرنده نکرده است؟

همچنین در این شرایط بحرانی اقتصادی و تورم بخشودگی قرار گرفته و متعاقب آن در پایان دوره امهال، در صورت پرداخت کل بدهی، جرایم اقساط امهالی باقی مانده نیز مورد بخشودگی قرار می‌گیرد. خاندوزی با اشاره به اینکه استفاده از مزایای این بسته مشمول بدهکارانی می‌شود که بدهی آنها تا تاریخ

۳۰دی ماه ۱۴۰۱ غیرجاری قرار گرفته و بدهی خود را تا تاریخ ۳۱ خردادماه ۱۴۰۲ در قالب این بسته پرداخت کنند، گفت: بانک‌ها برای تسهیل در اجرای این بسته می‌بایست اختیار کان ذی‌صلاح در خصوص بخشودگی‌های یاد شده را به صورت کامل به روسای شنب تفویض کنند.

لازم است اشاره شود که بانک‌های ملی، سپه، مسکن، کشاورزی، صادرات، ملت، تجارت، فاه، صنعت و معن، توسعه صادرات، توسعه تعاون، پست بانک و قرض‌الحسنه مهر ایران مشمول این توافقنامه هستند. اما مشکل این بخشودگی جرایم وام‌های بانکی

گزارش

در گفت و گوی «تدبیر تازه» با یک کارشناس بازار سرمایه بررسی شد؛ دولت سیزدهم به فکر حل کردن دائم یا خاموشی موقت بحران‌های اقتصادی؟

بازار سرمایه؛ همچنان در کما!

این کارشناس بازار سرمایه، با اشاره به عملکرد دولت فعلی روی روند بازار، تصریح کرد؛ واقعیت این است که بازار سرمایه دیگر صرف شده است و به نظرم، این بازار به گونه‌ای پیش می‌رود که صدایی از آن خارج

نشود. چون دولت جدید، دولتی است که فقط بحران‌ها را خاموش می‌کند و صرف‌اندپال این است که بحرانی اتفاق نیفتد، در حالی که در این مدت، نرخ رشدی ندیدیم و شاهد پیشرفتی نبوده‌ایم و درحقیقت، دولت فعلی، صرفاً دنبال خاموش کردن بحران‌هاست و به نظرم، این طور به قضیه نگاه می‌کنند که مثل سال‌های گذشته، سر و صدایی در بازار سرمایه وجود نداشته باشد و این موضوع برای آن‌ها موفقیت محسوب می‌شود.عصراری، در رابطه با تأثیر نرخ دلار روی بازار سرمایه تأکید کرد: بازار سرمایه همیشه دماسنج اقتصادی بسیار قوی است و به همین دلیل، همیشه نرخ دلار روی بازار سرمایه تأثیر گذار بوده است و این موضوع را قبول داریم. زیرا نشان دهنده اتفاقات آینده است، اما در حال حاضر، بازار سرمایه مثل یک بیمار بی حس است که با وجود زنده بودن، همچنان در کماست.

او گفت: در روز دوشنبه گذشته، غذایی‌ها فقط

غیر رشد می‌کند.

۹

چهارشنبه

۳ اسفند۱۴۰۱

سال هفتم

شماره ۳۰۲

بازار مالی

تدبیر تازه

هفته‌نامه

گزارش

پیشران توسعه اقتصادی

محمدمهدی آقامیری کارشناس اقتصادی

کلمه پیشران و اصطلاح «پیشران اقتصادی» این روزها بیش از پیش در اقتصاد و فضای عمومی رسانه‌های کشور شنیده و به چشم می‌خورد و در بین اقتصاددانان از آن به عنوان راه‌حلی فراموش شده برای اقتصاد و توسعه کشور یاد می‌شود.پیشران اقتصادی اما دقیقا چه هست و چگونه می‌تواند منجر به رشد و توسعه اقتصادی شود؟ یادداشت پیش رو تلاشی برای پاسخ به این پرسش‌ها و موارد مشابه است اما در بخش نخست و در تعریفی ساده، پیشبران را می‌توان به لو کوموتیو یک قطار تشبیه کرد که هنگام حرکت دیگر واگن‌ها را هم با خودی می‌کشد و حرکتی گروهی می‌سازد. پیشران‌های اقتصادی هم‌قرار است نقش همین لو کوموتیورابازی کند و تجربه کشورهای موفق در تحول و توسعه اقتصادی هم نشان می‌دهد که در این کشورها، سیاست‌های دولتی و بالادستی به سمت حمایت از پیشران‌های اقتصادی پیش رفته و در مرحله بعد رشد اقتصادی رخ داده است.اما پیشران‌های اقتصادی چگونه در زمان و جغرافیای مشخص تعیین می‌شود و توجه به این پیشران‌ها چه صورت رشد اقتصادی می‌سازد؟ برای پاسخ به این پرسش‌ها تکیه به پایان‌نامه‌های دانشگاهی و گزارش‌های پژوهشی مراکزی مانند مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی می‌تواند راه‌گشا باشد اما در گام نخست به رشد اقتصادی و تعاریف مختلفی از آن بپردازیم.انجمن‌های اقتصادی و مردم‌نهاد امروز ایران مجمع کارآفرینان ایران و همچنین اتاق‌های بازرگانی بخشی از تمرکز خود را بر رفع مسائل پیشران‌های اقتصادی تعریف کرده‌اند و معتقدند که پیشران‌های اقتصادی امروز ایران، با ر موسسه‌ها اقتصادی و خدماتی، شرکت‌های بزرگ، خصوصی و پیشرو در تولید هستند که اگر مسائل این شرکت‌ها رفع وقانون گذاری هم در راستای کمک به آن‌ها باشد، شاهد رشد اقتصادی در ایران خواهیم بود.اما این ادعا بر چه اساس و پایه‌ای است و چه دلایل و اسنادی برای آن ارائه می‌شود؟پیش از هر چیز، نیاز است نگاهی ساده به تعریف رشد اقتصادی داشته باشیم؛ می‌دانیم که حتی در باره و در تعریف رشد اقتصادی هم نگاه‌های مختلفی مطرح است اما نگاه جامع‌تر می‌گوید که به‌طور کلی نرخ رشد یک متغیر اقتصادی، عبارت است از نسبت مقدار افزایش در آن متغیر به مقدار اولیه آن. البته در کنار نگاه و تعریف ذکر شده، موارد دیگری هم مطرح است که در ادامه اشاره‌وار چند مورد ذکر می‌شود. به‌عنوان مثال شومیتز رشد را تغییرات آرام و تدریجی در شرایط اقتصادی بلندمدت که در نتیجه افزایش تدریجی در نرخ پرخ اندازه‌ها و جمعیت ایجاد می‌شود، می‌داند. کیندل بر گر رشد اقتصادی را فقط به معنای تولید محصول بیشتر به کار می‌برد. فریدمن رشد را گسترش سیستم اقتصادی در جهات مختلف بدون تغییر در زیربنای آن می‌داند. تودارو رشد اقتصادی را فرایند پایداری می‌داند که در اثر آن ظرفیت تولیدی اقتصاد، طی زمان افزایش می‌یابد و سبب افزایش سطح درآمد ملی می‌شود.به این تعاریف که منبع آن‌ها مقالات پایه اقتصادی است (منابع در پوشه‌های دیگر آورده شده‌است) می‌توان ده‌ها تعریف دیگر هم افزود اما نکته مهم این است که در تمام تعاریف بالا رشد اقتصادی به‌عنوان یک پدیده کمی، تغییرات در میزان تولید ملی است؛ این تغییرات ممکن است مثبت یا منفی باشد و بنابراین رشد اقتصادی هم می‌تواند مثبت باشد و هم منفی. در جمع‌بندی این بخش، رشد اقتصادی در مقایسه با مختل فر آن در سال پایه، در بخش بالا به تعریف رشد اقتصادی از نگاه‌های مختلف پرداخته شده‌است اما مهم‌تر از چگونگی محاسبه نرخ رشد اقتصادی، شناسایی پیشران‌های موثر بر رشد اقتصادی است. مشابه دیگر تعاریف، عبارات و اصطلاحات تعریف‌شده در این گزارش، درباره عوامل و پیشران‌های موثر بر رشد اقتصادی هم نگاه‌های مختلفی مطرح است که به تعدادی از آن‌ها برای روشن شدن موضوع پرداخته می‌شود.در همین ابتدای این بخش هم ضروری است که تأکید شود اقتصاددان‌ها و نظریه‌پردازان فراوانی از جمله سالو، ای، مار تین معتقدند که تعیین پیشران‌های رشد اقتصادی یکی از بزرگ‌ترین رازهای اقتصاد است و به همین دلیل هم اقتصاددانان هر یک عوامل زیادی را به‌عنوان پیش‌ران در افزایش و یا کاهش رشد اقتصادی موثر می‌دانند. در ایران دژپسند در مقاله‌ای عواملی مانند سرمایه انسانی و انباشت آن، تحقیق و پژوهش، سرمایه فیزیکی و آموزش را به‌عنوان مهم‌ترین پیشران‌های مؤثر بر رشد معرفی کرده‌است.

در مثالی دیگر مسعودنیا و همکاران اثرات تحریم بر رشد اقتصادی را مورد بررسی قرار داده و راهبردهای جهت تبدیل کردن این تهدید به فرصت را برای اقتصاد ایران پیشنهاد داده‌اند. بسیاری دیگر از اقتصاددان‌های ایرانی و مدرسان دانشگاه مانند نفیسی، قدیری و محمدی سرمایه انسانی را در رشد اقتصادی مهم دانسته‌اند.در شرایطی: بی‌ثباتی اقتصادی را نیز تأثیر گذار مهم برشمردند. به این موارد می‌توان تحصیلات، یارانه‌ها، صادرات، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و ده‌ها مورد مؤثر را هم افزود اما به نظر می‌آید هدف تا اندازه‌ای مشخص شده‌است؛ صاحب‌نظران اقتصادی و اقتصاددان‌های در مجموع دسته‌ای از عوامل و موارد را به‌عنوان پیشران‌های اقتصادی ایران نام برده یا معرفی کرده‌اند.با این توضیح به نظر می‌آید مسئله مهم دیگر، اولویت‌بندی این پیشران‌ها است؛ خوشبختانه چندین پایان‌نامه دانشگاهی در پژوهش‌ها و نظرخواهی خود از اقتصاددان‌ها، به چنین اولویت‌بندی‌هایی پرداخته‌اند که در ادامه از نتایج آن‌ها بهره گرفته می‌شود. به عبارت ساده‌تر و با مرور این پژوهش‌ها متوجه می‌شویم که هر یک از نظریه‌ها و یا اقتصاددانان برخی عوامل را به‌عنوان مهم‌ترین عوامل، برشمردند. نکته مهم این است که اهمیت این عوامل برای دیگر کشورها به‌ویژه کشورهای در حال توسعه‌ای مانند ایران، مسئله مهم این پژوهش است که باید سراغ پژوهش‌های و پایان‌نامه‌هایی رفت که پیشران‌های موثر بر اقتصاد ایران را تعریف و اولویت این عوامل نسبت به یکدیگر را در یک نگاه کلی مورد بحث قرار داده است. یکی از پایان‌نامه‌های دانشگاهی بدون در نظر گرفتن تئوری‌ها و نحوه‌ورود عوامل به ادبیات اقتصادی، یک‌بار همه عوامل و پیش‌ران‌ها را با نسبت به یکدیگر مقایسه کرده‌ود در نهایت به‌عنوان مهم‌ترین و اثر پذیرترین عوامل موثر در رشد اقتصادی ایران اقدام کرده‌است.

تحريم‌ها عليه روسيه شكست خورد؟

سقوط آزاد طلای سیاه

نگارعلی

روزنامه نگار

گروه نفت و انرژی؛ تقویت دلار به کاهش قیمت‌ها در بازار نفت کمک کرد؛ تقویت دلار در نتیجه گزارش‌های اقتصادی جدید ایالات متحده که حاکی از آن است که فدرال رزرو مجبور است نرخ‌ها را برای مدت طولانی‌تر از آنچه قبلاً پیش‌بینی می‌شد افزایش دهد، اتفاق افتاد.

افزایش ذخایر نفت خام ایالات متحده نیز در کاهش قیمت‌ها در بازار نفت بی‌تأثیر نبوده و فروشندگان ممکن است تحت تأثیر افزایش شدید ذخایر نفت خام ایالات متحده قرار گرفته باشند که در روز چهارشنبه گزارش شد، اگرچه چشم‌انداز بهبود تقاضای چین احتمالاً این خبر را خنثی می‌کند. معامله‌گران گزارش‌های اقتصادی ایالات متحده را از نزدیک دنبال می‌کنند و نوسانات قیمت در بازار این هفته به شدت حاکی از آن است که بازار نفت خام به

وزیر نیرو از موافقت اعضای کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی برای عضویت ایران در اتحادیه جهانی انرژی‌های خورشیدی خبر داد.

به‌نقل از وزارت نیرو، علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو در مورد جلسه مشترک با اعضای کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: در جلسه‌ای که صبح امروز با نمایندگان محترم کمیسیون انرژی داشتیم، موضوع مهم عضویت ایران در اتحادیه جهانی انرژی خورشیدی بررسی و در ادامه به برخی پرسش‌های نمایندگان پاسخ داده شد. وزیر نیرو پیرامون فرایند عضویت ایران در اتحادیه جهانی انرژی‌های خورشیدی افزود: لایحه عضویت ایران در این اتحادیه مهم جهانی به اطلاع اعضای کمیسیون انرژی رسید و آن‌ها با اکثریت آرا با این لایحه موافقت کردند.

موافقت کمیسیون انرژی با عضویت ایران در اتحادیه جهانی انرژی خورشیدی

محرابیان در همین باره ادامه داد: امیدوارم هر چه سریع‌تر این لایحه به‌صحن علنی برود و با رأی قاطع نمایندگان، ایران به اتحادیه جهانی انرژی خورشیدی به‌عنوان یکی از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر، بپیوندد.

وی در بخش دیگری از سخنان خود و پیرامون پاسخ به سؤالات اعضای کمیسیون نیز گفت: نمایندگان درباره مسائلی از جمله طرح‌های توسعه، طرح‌های شبکه، مدیریت مصرف انرژی و نحوه توزیع اعتبارات پرسش‌هایی داشتند که به آن‌ها پاسخ داده

شد و همچنین مقرر شد در جلسات تخصصی دیگر به تفصیل در رابطه با این موضوعات بحث، بررسی و تبادل نظر صورت بگیرد. وزیر نیرو در ادامه با اشاره به کارهای مهمی که برای مدیریت مصرف برق در تابستان سال جاری اجرا شد، اضافه کرد: کار سنگینی برای مدیریت مصرف برق در تابستان سال جاری انجام شد و کار سنگین‌تری برای مدیریت مصرف در تابستان سال آینده پیش‌رو است که بر همین اساس وزارت نیرو تلاش کرده است با طراحی و تنظیم ۱۴۰ اقدام مهم در حوزه‌هایی مانند طرح‌های توسعه نیروگاهی، توسعه شبکه و پست، رفع محدودیت‌های نیروگاهی، تأمین آب و سوخت کافی برای نیروگاه‌ها، ارتقای توان نیروگاه‌ها و تعمیرات نیروگاهی، محدودیت‌های برقی در سال ۱۴۰۲ را به حداقل برساند.

کاهش می‌دهد.

در حال حاضر هر بشکه نفت خام وست تگزاس در بازارهای جهانی ۷۶ دلار و ۳۴ سنت قیمت خورده‌است و هر بشکه نفت خام برنت نیز ۸۳ دلار قیمت دارد.

تحريم محصولات نفتی روسيه از سوی اتحاديه اروپا در ۵ فوریه اعمال شد که بر اساس سقف ۶۰ دلاری قیمت نفت که توسط اقتصادهای بزرگ G-۷ (گروه هفت) در ۵ دسامبر اعمال شد، اجرا شد. بر اساس گزارش بازار نفت آژانس بین‌المللی انرژی که روز چهارشنبه منتشر شد، چین، هند و ترکیه به ویژه خرید خود را افزایش دادند تا تا حدی کاهش ۴۰۰ هزار بشکه در روز صادرات نفت خام روسیه به اروپا در ژانویه را جبران کنند. بخشی از نفت روسیه نیز همچنان از طریق خط لوله دروژبا

گزارش

رابطه ناترازی برق و ارزش ربال؛

اثرات مخرب خاموشی بر اقتصاد کشور

این است در شرایطی که مشکل گاز در زمستان مطرح بود چرا واحدهای بخار ۲ و ۳ این نیروگاه، به مدار نیامد و خسارت عظیم عدم ورود این واحدها را امروز چه کسی پاسخگو است؟

گفته‌برخی از مسئولین در این حوزه، طرح‌های نیروگاهی یا متوقف شده‌اند و یا بسیار کند پیش می‌رود تا جایی که پیمانکاران این طرح با ۳۰ درصد دورکاری، تعدیل غیرمستقیم نیرو انجام داده‌اند و امروز سرمایه‌گذاران نیروگاهی در یک معامله دو سرباخت قرار دارند.
با این روش کاری و برنامه ریزی و عمل وزارت نیرو، تابستان آینده صنایع وضعیت به مراتب بدتری نسبت به ۱۴۰۱ خواهیم داشت و به نظر می‌رسد، برخی گزارش‌های فنی که در وزارت نیرو دست به دست می‌شود صرفاً بر مبنای خوشبینی بالادستی‌هاست و نه دنیای واقع و این واقعاً برای کشور و این حوزه خطرناک است، گردید از چگونگی این افتتاح اگر بگذریم که ظاهراً آسیب‌هایی به بویلر ۳ این نیروگاه وارد شده است، ادعا شد که حدود ۱۷۰ مگاوات توان به شبکه وارد و سنسکرون شده ولی پس از این افتتاح، این واحد هیچ کار کردی، آنهم در اوج نیاز زمستان نداشت و در صورتیکه بحران گاز زمستان می‌طلبید که این واحد بخار که کارکردش منتهج از خروجی واگزاست واحدهای گازی دیگر بود(در سبک) ترکیبی) را به تولید برسانید، خوب سؤال مهم دیگر

۱۱

چهارشنبه ۳ اسفند ۱۴۰۱
سال هفتم شماره ۳۰۲

انرژی

تجدیدتازه‌بین

هفته‌نامه

رویداد

تصمیم‌نهایی مجلس درباره قیمت بنزین؛

اختصاص ماهیانه ۱۵ لیتر بنزین به هر فرد

بررسی لایحه بودجه در مجلس و مصوبات اخیر کمیسیون تلفیق درباره بنزین، این سؤال را در ذهن ایجاد می‌کند که آیا در سال آینده سهمیه بنزین دولتی و آزاد تغییر می‌کند و یا این‌که برنامه جدیدی برای قیمت بنزین وجود دارد؟

کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ روز پنج‌شنبه هفته گذشته مصوبه‌ای جدید در حوزه تخصیص سهمیه بنزین داشت که براساس آن، خانواده‌هایی که خودرو ندارند نیز ماهانه ۱۵ لیتر بنزین به‌ازای هر عضو خانواده دریافت خواهند کرد و به این شکل، در بخش‌هایی از لایحه بودجه پیشنهادی دولت برای سال آینده تغییری داد.

بر اساس اعلام نمایندگان مجلس، دولت از ابتدای خرداد ماه سال آینده در صورت تحقق منابع، مجاز است به سرپرست خانوارهای فاقد خودرو به‌ازای هر عضو خانواده ماهانه ۱۵ لیتر بنزین سهمیه‌ای اختصاص دهد و امکان تبادل آن را در بازار فراهم کند.

بر اساس این مصوبه، خانواده‌هایی که خودرو ندارند، کارت سوخت باید داشته باشند و با توجه به اینکه همه کارت سوخت‌های صادر شده بر اساس پلاک و مشخصات خودرو است، بنزین برای خانواده‌های بدون خودرو باید بر اساس اطلاعات شخصی آنها یعنی کارت ملی باشد.

طرح بازتوزیع یارانه بنزین از اول اسفند ماه سال ۱۴۰۰ در جزیره کیش به‌صورت آزمایشی اجرا شد و همه شهروندان دارای کارت کیشوندی اعم از مالکان خودرو و افراد بدون خودرو واجد دریافت سهمیه بنزین ۲۰ لیتری شدند. بر اساس این طرح شهروندان جزیره کیش با کارت‌های بانکی خود در پمپ بنزین‌ها و با همان قیمت بنزین سهمیه‌ای می‌توانستند سوخت‌گیری کنند و افراد فاقد خودرو هم می‌توانستند سهمیه خود را به دیگران انتقال بدهند یا بفروشند.

با توجه به سابقه اجرای این طرح در جزیره کیش، اگر مصوبه اخیر کمیسیون تلفیق لایحه بودجه در صحن علنی مجلس به تصویب برسد، ممکن است سهمیه سوخت از این به بعد به‌ازای هر فرد ایرانی و بر اساس کارت ملی او اختصاص داده شود.

■ **سهمیه بنزین دولتی و آزاد در سال آینده تغییر می‌کند؟**
در این میان، بررسی لایحه بودجه در مجلس و مصوبات اخیر کمیسیون تلفیق درباره بنزین، این سؤال را در ذهن ایجاد می‌کند که آیا در سال آینده سهمیه بنزین دولتی و آزاد تغییر می‌کند و یا این‌که برنامه جدیدی برای قیمت بنزین وجود دارد؟

در همین رابطه، سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس با اشاره به مصوبه کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۲ برای اختصاص سهمیه بنزین به خانوارهای بدون خودرو تأکید کرد که سال آینده سهمیه هزار و ۵۰۰ تومانی دولتی و سهمیه ۳ هزار تومانی آزاد ثابت خواهد ماند. مالک شریعتی گفت که با این مصوبه دولت اجازه دارد بدون افزایش هر گونه قیمت سهمیه‌ای و آزاد بنزین، با استفاده از صرفه‌جویی‌ها، سهمیه‌ای را به خانوارهای بدون خودرو اختصاص بدهد.

او درباره این مصوبه توضیح داد در این گروه از خانوارها به هر نفر ماهانه ۱۵ لیتر بنزین اختصاص داده می‌شود و امکان تبادل آن در بازار فراهم می‌شود. به گفته سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس، علاوه بر عادلانه‌تر شدن توزیع یارانه بنزین، شکل‌گیری چنین بازاری می‌تواند دولت را به تدریج از فشار قیمت‌گذاری خارج کند و تنها نقش تنظیم‌گر داشته باشد؛ با این حال دولت باید بازاری ایجاد کند تا این سهمیه به یارانه نقدی تبدیل نشود و در پایان هر ماه تسویه کند تا کسی سهمیه‌های بنزین را جمع نکند.

مالک شریعتی متذکر شد: سهمیه‌های خودروهای سواری عمومی مانند تاکسی‌ها، تاکسی‌های اینترنتی، وانت‌بارها، موتورسیکلت‌ها و خانوارهایی که دو خودرو در خانه دارند، حفظ می‌شود.

این نماینده همچنین تأکید کرد که این مصوبه به کسی ضرر جدی نمی‌رساند و ارزش افزوده‌ای برای خانوارهای بدون خودرو فراهم کرده است.

بر اساس آماري که شریعتی ارائه داده، نزدیک ۴۵ صد خانوارهای کشور خودرو ندارند و سهمیه‌ای از یارانه بنزین هم دریافت نمی‌کنند.

■ **تصمیم مجلس درباره قیمت بنزین چه بود؟**

اصاً تصمیم‌نهایی درباره قیمت بنزین چه بوده است؟ رحیم زارع، سخنگوی کمیسیون تلفیق در توضیح آخرین مصوبات کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۲ گفت: به منظور برقراری عدالت در بهره‌مندی از یارانه بنزین، خانوارهای فاقد خودرو به‌ازای هر عضو خانواده ماهانه ۱۵ لیتر بنزین سهمیه بنزین دریافت می‌کنند؛ این حکم باید از خرداد ۱۴۰۲ عملیاتی شود، البته تأکید می‌کنم که قیمت بنزین در سال آینده افزایش پیدا نمی‌کند.

این طرح بنزینی، آتش را نباشد!

سامان مهرداد
روزنامه نگار

محدودیت‌های جدیدی که در خصوص کاهش سوخت‌گیری اعمال شده، باید به گونه‌ای اجرا شود که مولد ناراضی‌های اجتماعی و به عبارتی آتش زان نباشد. صحبت از بنزین که می‌شود، بی‌اختیار تن و دین بسیاری از افراد می‌لرزد و این لرزش چندان هم بی‌دلیل نیست؛ تجربه‌های گذشته من جمله آبان ۹۸ و حتی تجربه‌های مشابه قبل از آن در اوایل دهه ۹۰ و اواخر دهه ۸۰ خود بهترین گواهی است. اگر چه طرح اخیر که مدنظر است بر افزایش نرخ بنزین دلالت نمی‌کند اما محتوای آن و محدودیت‌هایی که قرار است اعمال شود، نگرانی‌هایی را در خصوص تولید ناراضی‌های اجتماعی ایجاد کرده است.

طرح جدید بنزینی چه می‌گوید؟

بر اساس طرح جدیدی که مدنظر قرار گرفته، در بسیاری از استان‌های کشور به جز تهران، خودروها با محدودیت سوخت‌گیری مواجه شده‌اند و در هر بار بیش از ۴۰ لیتر نمی‌توانند سوخت‌گیری کنند. اسدالله قلی‌زاده، رئیس صنف جایگاه‌داران کشور در این رابطه می‌گوید: «طی روزهای اخیر خبرهایی در مورد محدودیت سوخت‌گیری بنزین در جایگاه‌ها منتشر شده است که شایعات و سو برداشتهایی را به همراه داشته که اعلام می‌کنیم هر مالک خودرویی در اقصی نقاط کشور با مراجعه به جایگاه سوخت می‌تواند باک خود را بدون محدودیت با یک یا دو بار سوخت‌گیری بلافاصله پر کند و سقف برداشت به معنای جلوگیری از سوخت‌گیری یا جیره‌بندی نیست و سهمیه‌ها تغییر نمی‌کرده است.» وی ادامه می‌دهد: «با توجه به اینکه میانگین سوخت‌گیری هر خودرو در کشور بین ۳۰ تا ۴۰ لیتر است، آن دسته از افرادی که تمایل به دریافت سوخت بیشتر متناسب با ظرفیت کامل باک خود دارند می‌توانند از کارت جایگاه سوخت‌گیری پشت سرهم انجام دهند که البته در کلانشهرها زمان صرف می‌شود و صف انتظار افزایش می‌یابد.» همچنین رضا نواز، سخنگوی صنف جایگاه‌داران سوخت کشور در خصوص طرح اخیر این گونه توضیح می‌دهد: «با توجه به سقف سوخت‌گیری با کارت سوخت شخصی در برخی استان‌ها احتمال می‌دهیم در ماه‌های آینده این طرح در تهران هم اجرا شود.» وی اضافه کرد: «اصفهان در چند روز گذشته وارد فهرست استان‌هایی شده که عرضه بنزین با روش جدیدی در آن‌ها انجام می‌شود. برآورد می‌شود که میانگین سقف سوخت‌گیری هر خودرو در کشور، عددی بین ۳۰ تا ۴۰ لیتر برای هر بار است؛ طبیعتاً در کلانشهرها و مسیرهای پرتردد، این عدد بیشتر است.» سخنگوی صنف جایگاه‌داران سوخت کشور ادامه داد: «کنون در اصفهان و برخی استان‌ها، مردم با کارت شخصی خود می‌توانند در هر بار که برای سوخت‌گیری مراجعه می‌کنند ۴۰ لیتر سوخت دریافت کنند؛ در حالی که این عدد قبلاً ۶۰ لیتر بوده است.» نواز گفت: «سقف سوخت‌گیری با کارت‌های آزاد موجود در جایگاه‌های سبز از ۶۰ به ۳۰ لیتر کاهش پیدا کرده که به فاصله حدوداً دو دقیقه، دوباره می‌توانند ۳۰ لیتر بعدی را سوخت‌گیری کنند.» مهم‌ترین پیامد این طرح که محتوای اصلی آن محدودیت در دریافت سوخت‌گیری است، طولانی‌تر شدن صف‌های بنزین و انتظار زیاد مردم است که باید دید برای آن فکری شده است؟ قطعا خودروهای زیادی در کشور وجود دارند که ظرفیت آن‌ها بیش از ۴۰ لیتر است و دارای مصرف زیاد سوخت هستند که راننده قطعا تمایل دارد در هر بار سوخت‌گیری ظرفیت کامل باک خود را پر کند تا از مراجعه متدد به جایگاه‌ها خودداری کند. حال در این وضعیت، اگر رانندگان متعدد برای پر کردن کامل باک خود مجبور به استفاده ترکیبی از سهمیه شخصی و آزاد باشند، تشکیل صف‌های طولانی و تلف شدن زمان رانندگان، اولین پیامد این طرح خواهد بود. حتی استفاده صرف از کارت جایگاه‌داران هم منجر به افزایش صف انتظار خواهد شد چون طبق اظهارات رضا نواز، سخنگوی صنف جایگاه‌داران سوخت، ظرفیت سوخت‌گیری با کارت جایگاه‌داران از ۶۰ لیتر به ۳۰ لیتر کاهش پیدا کرده که اگر راننده‌ای تمایل داشته باشد میزان ۶۰ لیتر با کارت جایگاه‌دار سوخت‌گیری کند باید دو بار و هر بار به میزان ۳۰ لیتر با فاصله زمانی حدوداً ۲ دقیقه این کار را انجام دهد و قطعا زمان بیشتری برای این کار صرف خواهد شد و این وضعیت منجر به تشکیل صف‌های طولانی خواهد شد. دومین پیامدی که این طرح به دنبال دارد، استفاده سامانه‌های مستقر در جایگاه‌هاست. پیش از اجرای این طرح هم شاهد بودیم در بسیاری از پمپ‌بنزین‌های این سامانه‌های هوشمند با مشکلاتی نظیر نتواندن کارت سوخت شخصی افراد و یا خرابی‌های متعدد مواجه بود. حال با اجرای این طرح و در صورت تمایل رانندگان به دو بار سوخت‌گیری متوالی و استفاده پشت سر هم از کارت‌های سوخت، قطعا این سامانه‌ها با اختلال و حتی استفاده مواجه خواهند و این به مثابه ضربه به همین زیرساخت‌های موجود است. بر اساس اظهارات مسئولان، هدف از اجرای این طرح، ساماندهی و مدیریت مصرف بنزین و جلوگیری از قاچاق سوخت است. جواد بلندی، مدیر شرکت پیشین فروش و آورده‌های نفتی تربت حیدریه درباره این طرح می‌گوید: «سهمیه سوخت کارت‌ها تغییر پیدا نکرد بلکه سقف برداشت در هر نوبت کاهش یافت که هدف آن ساماندهی و مدیریت مصرف با هدف جلوگیری از قاچاق است ضمن اینکه بنزین کافی در مخازن شرکت نفت و جایگاه‌ها وجود دارد.» و یا ابراهیم بجاجی، رئیس انجمن جایگاه‌داران سوخت نوزستان می‌گوید: «مسئولان علت این محدودیت‌ها را مقابله با قاچاق سوخت عنوان کرده‌اند. در حال حاضر نیز در حال جمع‌آوری کارت‌های سوخت جایگاه‌داران پیگیری می‌شود و برای هر سکو فقط یک کارت سوخت‌گیری تعریف خواهد شد. هدف از این اقدام شویق به استفاده از کارت‌های شخصی است.» اینکه مسئله قاچاق بنزین و یاد دیگر سوخت‌ها در ایران، معضلی ریشه‌دار است، بر کسی پوشیده نیست و همین امر، ضرورت تدوین راهبرد مشخص برای مقابله با این امر مذموم را مشخص می‌کند. اما باید دید که چه راهکاری را برای مقابله با این امر می‌توان اتخاذ کرد که کمترین ناراضی‌های اجتماعی را به دنبال داشته باشد. گرچه هنوز ابعاد دقیق این طرح از سوی مسئولان واکاوی نشده اما چیزی که محتمل است، تشکیل صف‌های طولانی و انتظار طولانی برای یک بار سوخت‌گیری خواهد بود و این مسئله دستاوردی جز تولید ناراضی‌ها نخواهد داشت. باید در خصوص اقدامات و طرح‌هایی که مربوط به بنزین است، محتاط‌تر و دست به عصا رفتار کرد تا مبادا چنین طرح و برنامه‌هایی خود مولد بحران باشند.

آیا روز سخت انتخاب برای چینی‌ها می‌رسد؟

پایان ماه عسل واشنگتن با اقتصاد چین

می‌کوشد، اجرای این طرح ابتکاری چین را به تأخیر انداخته و با مشکل مواجه کند. بر همین اساس مقامات چینی اینک در یک دوراهی انتخاب قرار گرفته‌اند: کمک نظامی به روسیه برای تضمین عدم شکست مسکو در جنگ اوکراین در کنار کمک اقتصادی به ایران برای ادامه مقاومت در برابر فشارهای همه‌جانبه غرب به رهبری ایالات متحده آمریکا یا ادامه سیاست کنونی که بر مبنای کم توجهی به منازعات نظامی - امنیتی - ژئوپلیتیک به استثنای خط قرمز تایوان است. چینی‌ها چندین دهه است که سر خود را در لاک یک انزوای طلبی خودخواسته در زمینه بازیگری امنیتی در نظام بین‌الملل فرو برده‌اند و اولویت خود را توسعه اقتصادی و کار با غرب از منظر و دریچه اقتصاد قرار داده‌اند.

این سیاست چینی‌ها برای آنها بسیار سودآور بوده و اقتصاد آنها را به قدری بزرگ کرده که امروز چینی‌ها شریک اول اقتصادی دستکم دو سوم کشورهای جهان با اقتصادی ۱۷ تریلیون دلار و صادراتی ۳۵۰۰ میلیارد دلار شده‌اند. اما به نظر می‌رسد واشنگتن که قدرت یابی - سدوم چین را برای ادامه هژمونی خود خطرناک می‌بیند، اجازه ادامه این روند را نخواهد داد و دیر یا زود به سراغ چین و با بین کشیدن این کشور خواهد رفت، چون واشنگتن، پکن را در جایگاه جانشینی به عنوان رهبر اقتصاد جهانی می‌بیند و ترک‌کوب این کشور با روسیه و ایران به عنوان دو کشور با منابع غنی نفت و گاز و دارای قدرت نظامی و جایگاه ژئوپلیتیک، می‌تواند یک بلوک قدرتمند جهانی را شکل دهد که همزمان با افسول نظام تک قطبی جهانی، می‌تواند جایگزین خلاء حضور هژمونی در بخش‌های وسیعی از آسیا، اروپا و آفریقا شود و آمریکا را به حاشیه انزوا ببرد. بنابراین همان طور که آمریکایی‌ها پس از نزدیک به ۲ دهه بازی با روسیه در نهایت در زمین و خاک اوکراین به جنگ با روسیه رفتند، چینی‌ها نیز باید این را بدانند که واشنگتن دیر یا زود از طریق تایوان و دیگر ابزارهای خود از جمله ایجاد مزاحمت برای تجارت دریایی چین و... به سراغ ازدهای زرد خواهد آمد و گلوگاه آن را خواهد فشرد. متصل شدن رقابت‌های ژئوپلیتیک و قطب‌بندی‌ها در جهان کنونی نشان می‌دهد امکان بازیگری بین خطوط گسل برای کشورها روز به روز سخت‌تر می‌شود و کشورهای مهم دنیا باید دیر یا زود در معرض انتخاب‌های سخت قرار بگیرند و چینی‌ها نیز احتمالاً به زودی مجبور به انتخاب شوند و روی این محاسبه فکر کنند که چه هزینه‌های اقتصادی باید برای تداوم حاکمیت چین بیکار چه و امنیت فردای خود بپردازند. نکته پایانی اینکه دولت‌مردان پکن می‌دانند حداقل از منظر یک سیاست عملگرایانه، ادامه مشغول بودن آمریکا به دو پرده مهم روسیه و ایران، برای آنها خوب است و مانع تمرکز قدرت واشنگتن در جبهه چین می‌شود و بر این اساس دولت‌مردان چینی باید مطمئن شوند ایران و روسیه می‌توانند در برابر فشارهای همه‌جانبه جهان غرب به سرکردگی آمریکا همچنان مقاومت کنند.

چینی‌ها اما به عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان به نظر می‌رسد تمایل چندانی برای رها کردن سیاست سنتی خود در زمینه عدم ورود به جبهه بندی‌های نظامی و ژئوپلیتیک در برابر غرب را ندارند و ترجیح می‌دهند ضمن حفظ رمزبندی خود با جهان غرب، از نظر اقتصادی شریک اول کشورهای غربی باقی بمانند؛ اما سؤال اصلی این است که با توجه به موضع ایالات متحده آمریکا در قبال تایوان و تنگ‌تر شدن محاصره ژئوپلیتیک چین از طریق پیمان‌های امنیتی دو چند جانبه آمریکا با کشورهای واقع در اقیانوس آرام و پایگاه‌های نظامی پر شمار ایالات متحده آمریکا در منطقه آسیا - پاسیفیک و دریای جنوبی چین، آیا چینی‌ها می‌خواهند دست‌روی دست بگذارند تا ایالات متحده آمریکا پس از شکست دادن روسیه در جنگ اوکراین و سرکوب ایران در منطقه غرب آسیا از طریق یک جنگ ترکیبی همه جانبه، با خیالی آسوده به سراغ چین برود؟ چینی‌ها که از نظر غالب تحلیلگران اولویت شماره یک واشنگتن در سیاست مهار قرار دارد؟

پرواضح است که بر نامه و اولویت ایالات متحده آمریکا برای ۳ کشور روسیه، چین و ایران در یک قالب هدفمند و بر مبنای سیاست مهار هر ۳ کشور و جلوگیری از تجمع قدرت این ۳ کشور و تشکیل یک ائتلاف یا بلوک احتمالی از سوی آنهاست. بر همین اساس واشنگتن طی سال‌های گذشته کوشیده دامنه فشارهای خود را علیه این ۳ کشور از طریق ابزارهای در اختیارش به طور همزمان پیش ببرد. در مورد روسیه و واشنگتن با طرح توسعه ناتو به شرق تلاش کرده و می‌کوشد روسیه را محاصره و در نهایت متلاشی کند؛ این طرح بر خلاف وعده‌های پیشین واشنگتن به مسکوپس از فروپاشی شوروی، مبنی بر عدم گسترش ناتو به شرق بوده است. در شرایط کنونی، دولت واشنگتن توانسته با تحریک دولت‌مردان غربگرای اوکراین به ویژه زلنسکی، یک جنگ فرسایشی را در خاک اوکراین راه بیندازد و علاوه بر اینکه توان نظامی و ژئوپلیتیک روسیه را در این عرصه مشغول کند، اروپا را هم بیش از پیش به خود وابسته و نزدیک کند. در پرونده ایران، ایالات متحده آمریکا با خروج یکجانبه

روزنامه آمریکایی وال استریت ژورنال هم روز سه شنبه در گزارشی مدعی شده «شی چین پنگ» رییس جمهوری چین می‌خواهد طی هفته‌های آتی (احتمالاً در ماه‌های آوریل یا می) به مسکو سفر کند. با وخامت جنگ در اوکراین در نخستین سالگرد آغاز آن اما تداوم موضع کنونی چینی‌ها برای آنها روز به روز سخت‌تر می‌شود و توجه به تصلب موضع کشورهای غربی و اعضای اروپایی ناتو درباره جنگ اوکراین، چینی‌ها در تخصص‌های جدی قرار گرفته‌اند. آغاز جنگ در اوکراین و جبهه بندی متصلب غرب و ناتو در برابر روسیه و متحدان و موافقان مسکو، ادامه سیاست فعلی چینی‌ها را دشوارتر کرده است. متصلب شدن جبهه بندی‌های جهانی برای چینی‌ها مطلوب نیست و دولت‌مردان پکن می‌کوشند جهان به چنین نقطه‌ای نرسد و بر همین اساس دنبال ارائه طرح صلح به مسکو و کیف هستند. اخیراً و همزمان با سفر وانگ یی به مسکو، بسیاری از کشورهای غربی به مهمات پکن هشدار دادند که چین باید دام خود را از عرصه جنگ اوکراین دور نگه داشته و احياناً به روسیه کمک تسلیحاتی ارائه نکند، چون در این صورت عواقب جدی برای پکن خواهد داشت. حتی زلنسکی رییس جمهوری اوکراین مدعی شده کمک نظامی چین به روسیه به معنای آغاز جنگ جهانی سوم خواهد بود.

چینی‌ها تاکنون از ارائه کمک تسلیحاتی به روسیه خودداری کرده‌اند اما گزارش‌ها حاکی است در زمینه نیازهای مکمل غیرجنگی مسکو در کنار این کشور بوده‌اند و به روسیه کمک می‌کنند. از سوی دیگر چینی‌ها می‌کوشند کمک‌های تسلیحاتی که شمالی به روسیه برسد. چین و روسیه در جهان کنونی دو سنگر مهم اقتصادی و نظامی در برابر هژمونی جهانی غرب به رهبری ایالات متحده هستند؛ هژمونی‌ای که تداوم آن از نظر بسیاری از تحلیلگران با جنگ اوکراین رخنه‌وتزکی جدی در دیوار بتنی آن افتاده است و در صورتی که روسیه فاتحانه از جنگ اوکراین با بیرون بگذارد، وارد دنیای جدیدی از بلوک بندی‌های بین‌المللی خواهیم شد.

مازیار آقاזה
روزنامه نگار

موضع چین در قبال جنگ اوکراین چند صباحی است به طور جدی در کانون توجه رسانه‌ها و محافل سیاسی غربی قرار گرفته است.

پکن از آغاز جنگ اوکراین، روسیه را محکوم نکرده و به تحریم‌های غرب علیه مسکو پیوسته است و در کنار آن اما خواستار خویشتن‌داری شده و تأکید کرده است که اختلافات باید با روش‌های صلح‌آمیز حل و فصل شوند. هم‌اینک نیز «وانگ یی» دیپلمات ارشد چینی برای یک دیدار رسمی با مقامات روسیه به مسکو سفر کرده است؛ سفری که در نخستین مقصد یک تور اروپایی و بنا به اعلام طرف چینی با هدف ارائه یک طرح صلح برای پایان دادن به جنگ اوکراین است.

روزنامه آمریکایی وال استریت ژورنال هم روز سه شنبه در گزارشی مدعی شده «شی چین پنگ» رییس جمهوری چین می‌خواهد طی هفته‌های آتی (احتمالاً در ماه‌های آوریل یا می) به مسکو سفر کند. با وخامت جنگ در اوکراین در نخستین سالگرد آغاز آن اما تداوم موضع کنونی چینی‌ها برای آنها روز به روز سخت‌تر می‌شود و توجه به تصلب موضع کشورهای غربی و اعضای اروپایی ناتو درباره جنگ اوکراین، چینی‌ها در تخصص‌های جدی قرار گرفته‌اند. آغاز جنگ در اوکراین و جبهه بندی متصلب غرب و ناتو در برابر روسیه و متحدان و موافقان مسکو، ادامه سیاست فعلی چینی‌ها را دشوارتر کرده است. متصلب شدن جبهه بندی‌های جهانی برای چینی‌ها مطلوب نیست و دولت‌مردان پکن می‌کوشند جهان به چنین نقطه‌ای نرسد و بر همین اساس دنبال ارائه طرح صلح به مسکو و کیف هستند. اخیراً و همزمان با سفر وانگ یی به مسکو، بسیاری از کشورهای غربی به مهمات پکن هشدار دادند که چین باید دام خود را از عرصه جنگ اوکراین دور نگه داشته و احياناً به روسیه کمک تسلیحاتی ارائه نکند، چون در این صورت عواقب جدی برای پکن خواهد داشت. حتی زلنسکی رییس جمهوری اوکراین مدعی شده کمک نظامی چین به روسیه به معنای آغاز جنگ جهانی سوم خواهد بود.

چینی‌ها تاکنون از ارائه کمک تسلیحاتی به روسیه خودداری کرده‌اند اما گزارش‌ها حاکی است در زمینه نیازهای مکمل غیرجنگی مسکو در کنار این کشور بوده‌اند و به روسیه کمک می‌کنند. از سوی دیگر چینی‌ها می‌کوشند کمک‌های تسلیحاتی که شمالی به روسیه برسد. چین و روسیه در جهان کنونی دو سنگر مهم اقتصادی و نظامی در برابر هژمونی جهانی غرب به رهبری ایالات متحده هستند؛ هژمونی‌ای که تداوم آن از نظر بسیاری از تحلیلگران با جنگ اوکراین رخنه‌وتزکی جدی در دیوار بتنی آن افتاده است و در صورتی که روسیه فاتحانه از جنگ اوکراین با بیرون بگذارد، وارد دنیای جدیدی از بلوک بندی‌های بین‌المللی خواهیم شد.